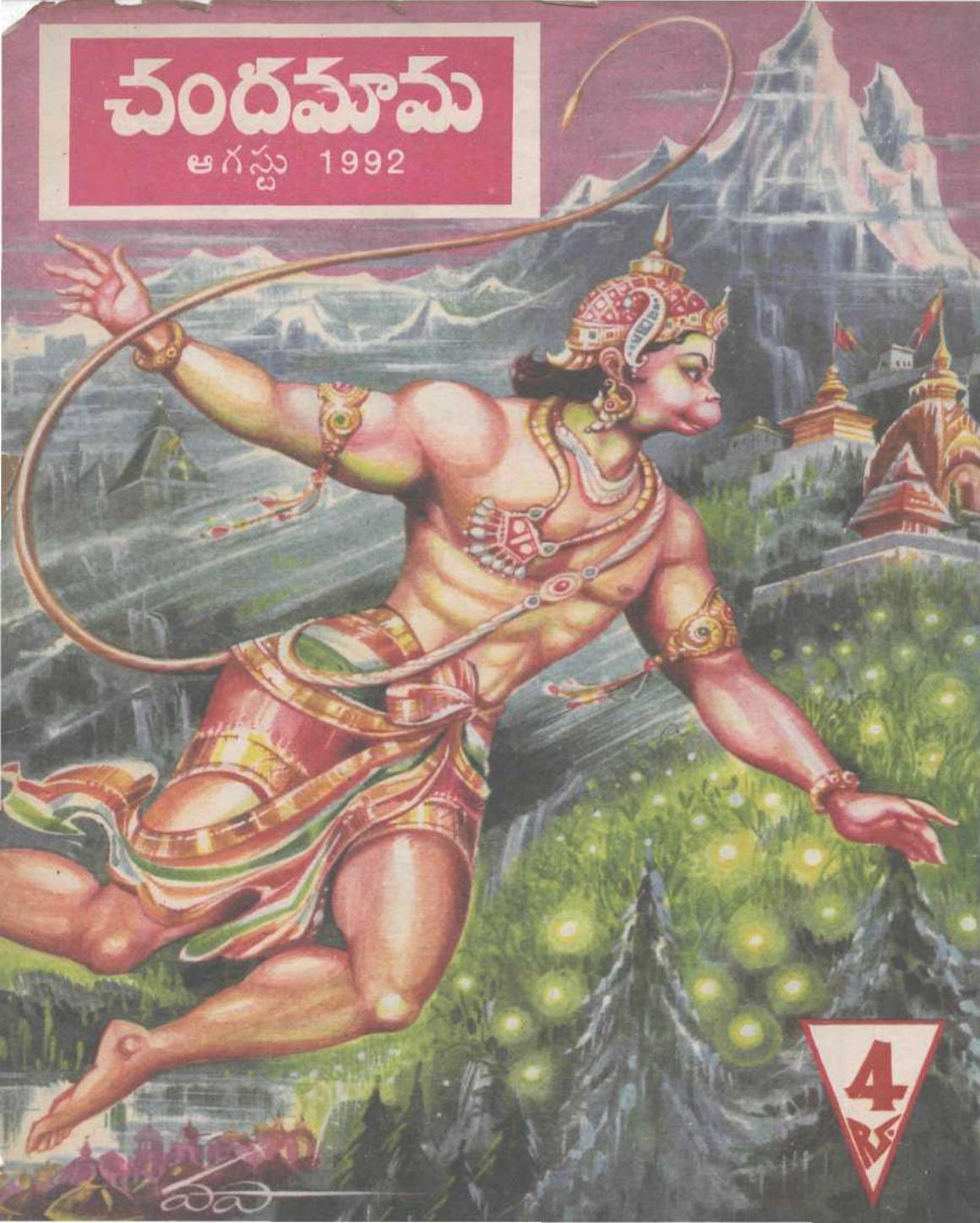


# చందులు

ఆగస్టు 1992



4



C for Clown, C for Caramilk. C for Cowb  
Caramilk. C for Clown, C for Caramilk. C  
Cool, C for Caramilk. C for Clown, C for  
milk. C for Cool, C for Caramilk. C for C  
for Caramilk. C for Cool, C for Caramilk.  
Cowboy, C for Caramilk. C for Clown, C fo  
milk. C for Cowboy, C for Caramilk. C fo  
for Caramilk. C for Cowboy, C for Caram  
Clown, C for Caramilk. C for Cowboy, C  
milk. C for Clown, C for Caramilk. C for  
for Caramilk. C for Clown, C for Caramil  
Cool, C for Caramilk. C for Clown, C for  
milk. C for Cool, C for Caramilk. C for C  
for Caramilk. C for Cool,  
Cowboy, C for Caramilk.



# ON YOUR MARK...GET SET...GO!



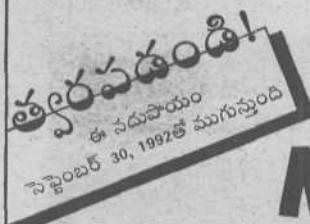
2 పిక్కర్ కార్డులను సేకరించి

'ది మాల్టోవా బుక్ అఫ్ ది ఒలింపిక్స్' ని తెచ్చుకోండి.

త్వరపడండి! ఈ వున్నకం పొందేందుకు చివరి రోజు ఆగస్టు 18, 1992.

మరే 2 సేకరించి, అతి చక్కటి ఒలింపిక్ చేతి గడియారాన్ని తెచ్చుకోండి.

ఉచిత పిక్కర్ కార్డులు, ఏవరాలు 500 గ్రా.ల ఒలింపిక్ ప్యాక్ లలో ఉంటాయి.



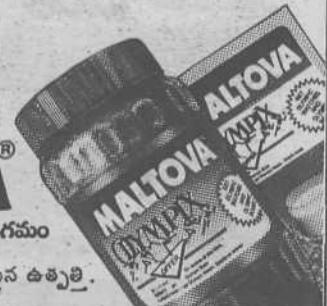
## MALTOVA®

అర్థగ్రంథం, బలం మెరియు శక్తి మొక్క, విజయుడు సంగ్రహం



జగతీచెట్ ఇండస్ట్రీల లిమిటెడ్ వారి నాణ్యమైన ఉత్పత్తి.

everest/d92/JIL/130 tel



మీరు చదువుతున్నారా?

## వనిత



అంతర్జాతీయ మహిళా నంపత్సరంలో

ఉదయించి వదిహేడు నంపత్సరాలుగా

మన వనితల వికాసానికి తేడ్చుకుతున్న



## ఎక్కు వత్రిక వనిత

సెలతల ప్రియ నెచ్చెలి

## వనిత

• విష్ణువానికి

• వికాసానికి

• వినదానికి



మగి 'వాయిదా' అనుమతి  
గిఫ్ట్ బోమ్బెల్ విషయం.

మగి గ్రిమాష్టుల విషయం  
ఉండిని - శిలంగాల మార్కెట్  
విషయం అందించాలి.



మగి  
"పర్ట్ అం ఎచ్చెర్" క్రీడ.  
మిరు బాంధే ఏక 2 విషయంలలో ఒక మగి  
"పర్ట్ అం ఎచ్చెర్" క్రీడర్ అందించాలి.

మరొక పదుపొయిసు కూడా! ఈ సరికి మిరు మిగి బిడ్డ వానిను సేకరించచేస్తుంటుచే ఇప్పడ సేకరించండి!

# గురదా ప్రొయ్యులకు అద్భుత నేపూన యాత్రలు!

పుగి క్ల్యాచ్ పదుపొయిసులకు ఉచిత విషయంతులు!

ఎయి! ప్ల్యాట! మగిక్లబో చేర మేగి పాపాస  
ప్రపంచంలో ప్రేశించండి!

మిరు మగి పూడుల్చే చ్యూట్ బాట్ ఫాట్ సంఘరణ

మొందు తైపుస ఉండే ఈ ను క్రొరించి మిరు  
ఎంచుటు ప్రతి ఉండికి బహుమతి కోసం మార్కెట్ ఎంచించండి.  
అండే! మిరు ఈ సంఘికి కారాలదో మగి క్లబ్ సంఘి ఎలో

ఎపొట్టి ఉంచుటామ్మి కలిగించే బహుమతి అందించండి.

గుర్తుంచుకేంద్రి! మిరు పాకు లేళు ప్రాసిఫిచర్సులు మిరు  
కాపలసిన బహుమతికోటు మి పేరు, దిరుశామా,  
మిరు ప్రత్యేక శరీరిని పంచండి, ఇంపాకీ మిరు మగి క్లబ్  
పథ్యులకే మి పట్టుక్కుపు సంబంధ ఎంపండి, ఒకచేల మిరు  
మగి క్లబుర్ కావి పట్టులో మగి క్లబ్ పట్టుక్కుపు పారంటానికిదే  
పంచండి. ప్రైవేటులు పంచిటపుయి పట్టుక్కుపు కూడా  
కాపలిని ప్రాయంండి. మొము మగి క్లబ్ మెంబర్సిప్ కార్డుసు  
మి బహుమతికోటు బాటు ఉపింగా పంపుకాము.

పూర్వమామ:

MAGGI CLUB  
P.O. Box 5788 New Delhi-110 055





మా కేర సంపదకు



# చండమాము

నంపైవు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నగిరద్ది

చా జ్యోపగశసనం !

బూరత జాతియ కాంగ్రెస్, మహాత్మగాంధి నాయకత్వంలో సర్గా రూపై సంతృప్తాలక్రితం, అంటే 1942 వ సం॥ ఆగస్టు 9 వ తేదీని 'జ్యోప ఇండియా' ఉద్యమాన్ని చేపట్టి విజయం సాధించింది. ఆ చారిత్రక ఘృథాన్ని తగిన రిలెస్ గుర్తుచేసుకునే విధంగా ఉత్సాలు జరపానికి సాధ్యాలు జయగుతున్నావి.

మనం స్వాతంత్యం పూరించి, నలభై అయిదు సంవత్సరాలు పూర్తయింది. ఏ దేశానికైనా దాని రాజ్యంగ శాసనం చాలా పవిత్రమైనది. అయితే, కాలం గడిచేకింది. రాజ్యంగ చట్టంలో సపరిఱల ప్రవేశపెట్టయం, అవసరమైతే సూతన రాజ్యంగ చట్టాన్ని రూపొందించుకోవడం ఆర్ద్రమై విషయమేమీ కాదు. ఇటిపల, విడిపోయిన సౌమియ్యుల యూనియన్లోని కొన్ని రాష్ట్రాలు, సూతన రాజ్యంగం ప్రకారం ఒకటయ్యాయి. ఉభయ జర్మనీలు కొత్త రాజ్యంగ శాసనం ప్రకారం ఒకటిగా ఎలినమయ్యాయి. యుగస్తా వియూ, కంబోదియా, ఫాయిలాండ్ దేశాలలో సూతన రాజ్యంగ శాసనం రూపొందించుకోవడానికి ప్రయత్నాలు జయగుతున్నాయి.

మన భారతియ రాజ్యంగ శాసనం 1950 వ సం॥ రూపొందించబడింది. ఈ 42 సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపు 60 సపరిఱల ప్రవేశపెట్టయం జరిగింది. అందువల్ల మనదేశంలోని మెధావులు కొండరు—ప్రముత పరస్పితుల దృష్ట్యు మన రాజ్యం గాన్ని పునః పరిశీలించాలనీ, శాంతిభద్రతలకు లోచు రాకుండా నీలు, నిజాయితీ, న్యాయం గల అభ్యుదయ మార్గంలో దేశాన్ని నదిపించగల సూతన రాజ్యంగశాసనాన్ని రూపొందించుకోవాలని అధిష్టాయపడుతున్నారు. ఇది ఆలోచించబడసిన విషయమే.

మన రాజ్యంగం గురించి ఆలోచించేప్పుడు, దానిని రూపొందించిన భారత రాజ్యంగనిర్మాత డా॥ బి. ఆర. అంబెద్కరును సహాయపంగా తలుచుకోవాలి. ఆయన శక్యయుంతి ఉత్సాలు ఇటివలె జరుపుకున్నాము. మన దేశానికి కావలసిన ఉత్తమ రాజ్యంగ శాసనాన్ని 'భావినిర్మాతలు' రూపొందించ గలరని ఆశిష్టాం!

సంపుటి 90

ఆగస్టు '92

సంచిక 2

విడ్జ్యుల్ ప్రపత్తి : 4-00

..

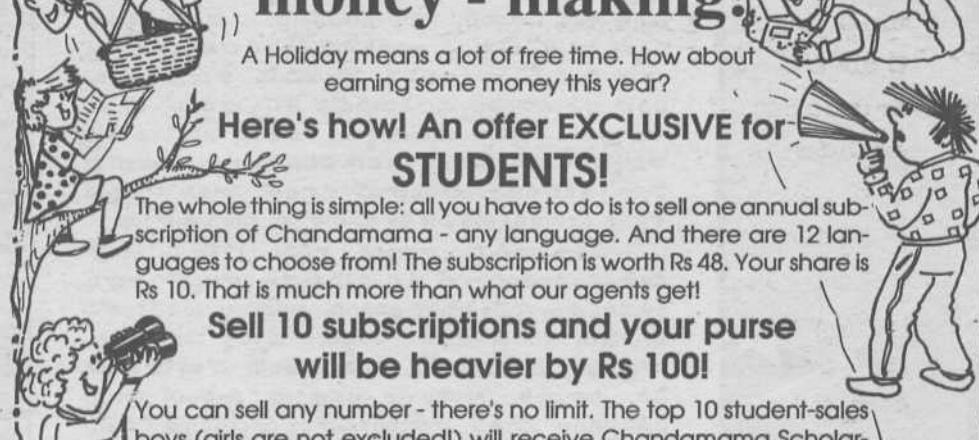
సంవత్సర చండా : 48-00



**Holidays are for  
merry - making.**

**Also for  
money - making!**

A Holiday means a lot of free time. How about  
earning some money this year?



**Here's how! An offer EXCLUSIVE for  
STUDENTS!**

The whole thing is simple: all you have to do is to sell one annual subscription of Chandamama - any language. And there are 12 languages to choose from! The subscription is worth Rs 48. Your share is Rs 10. That is much more than what our agents get!

**Sell 10 subscriptions and your purse  
will be heavier by Rs 100!**

You can sell any number - there's no limit. The top 10 student-sales boys (girls are not excluded!) will receive Chandamama Scholarships. The next 100 will receive Chandamama T-shirts. All that is Bonus! Besides, you'll sharpen your sales skills, and develop a way with people.

Interested? Write, giving details of your school and attach 2 passport size photos. You'll then receive an identity card and subscription forms.



**CHANDAMAMA**  
Chandamama Subscription

Promotion Cell

188, N.S.K. Salai, Vadapalani, Madras - 600 026.

## రియో డి జనీరో సమావేశం

ఒక్కరాజ్య సమితి అధ్యర్థంలో బ్రెజిల్ లోని రియో డి జనీరో నగరంలో, జూన్ నెలలో భూపరిరక్షణ శిఖరాగ్ర సమావేశాలు జరిగాయి. వాతావరణ కాలుష్టం నుంచి భూమిని రక్షించుకోడానికి ఏమేం చేయాలి? ఎటువంటి పథ కాలను రూపొందించాలి? అన్న విషయాలను చర్చించడానికి ఏర్పాటు చేసిన ఈ శిఖరాగ్ర సమావేశాలలో 115 దేశాల నాయకులు పాల్గొనడం విశేషం. అత్యధిక సంఖ్యలో ప్రపంచ నాయకులు పాల్గొన్న అంతర్జాతీయ సమావేశం ఇది అని పరిశీలకులు అభిప్రాయ పడుతున్నారు!

ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్న నాయకులందరూ ముఖ్యంగా 'బయోడైవరిటీ' 'గ్లోబల్ వార్క్షుంగ్' (భూమి వెచ్చబడడం) అనే రెండు ప్రథాన విషయాలను ప్రస్తావించారు. వారి ఉపస్థాసాలను అందరూ ప్రశ్నగా విన్నారు. అయితే, ఈ భూపరిరక్షణ సమావేశాలు అనుకున్న తమలక్ష్యాన్ని సాధించలేదు—అని సుప్రసిద్ధ అంతర్జాతీయ వాతావరణ సంస్థ 'గ్రీన్ ప్రేన్' అభిప్రాయం వెలిబుచ్చింది.

ఈ సమావేశాలలో నలుగురు కుర్రాళ్ళు—కెనడానుంచి ఇద్దరు, చిల్



నుంచి ఒకరు, జర్గైనినుంచి ఒకరు పాల్గొని తమ అభిప్రాయాలతో సభికులకు నూతనేత్తేజం కలిగించారు. భూమిని రక్షించుకోవాలంటే మన మార్గాలను మార్చుకోవలసిన సమయం ఆసన్న మయింది; ఆ విషయాన్ని నాయకులకు గుర్తుచేయడానికి మేము ఇంత దూరం వచ్చాము—అని వాళ్ళు తెలియజేశారు. కెనడానుంచి వచ్చిన పన్నెండేళ్ళ అమ్మాయి సువెర్న సుజూకి తన ఉపస్థాసంలో ఇలా అన్నది:

"నేను నా భవిష్యత్తుకోసం పోరాడుతున్నాను. ప్రపంచం మొత్తంమీద ఆకలితో అలమటిస్తున్న పిల్లల తరఫున నేను మాట్లాడుతున్నాను. ఈ భూమి మీద ప్రతి నిమిషం ప్రాణాలు కోల్పోతూన్న అసంఖ్యకమైన జంతువుల తరఫున, పఛుల తరఫున మాట్లాడు

తున్నాను. ఎండలో సడవడానికి నాకు భయం వేస్తున్నది. కారణం—టిప్పోనీ పారలో రంధ్రాలు. ఎటువంటి రసాయనిక పదార్థాలున్నాయా కదా అని గాలి పీల్పుడానికి కూడా భయపడు తున్నాను. ఈ భూమిని మెరుగు చేయక పోయినా ఘరవాలేదు. దీనిని మరింత పాడుచేయడానికి మాత్రం హూనుకోకండి. పెద్దతైన మీకు ఈ విషయాలను గుర్తు చేయడానికి మేము సాంతంగా ఉబ్బులు పోగుచేసుకుని ఇక్కడికి వచ్చాము.”

ఈ అమ్మాయి మాటలు విని సభలోని వాళ్ళందరూ ఆనందాశ్చర్యలుచెందారు. కొండరి కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి.

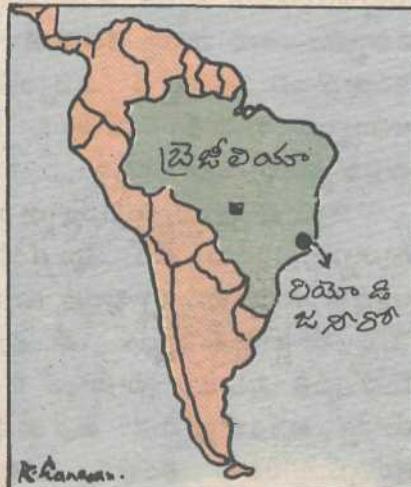
సమావేశంలో అభారి అంశంగా ‘అజెండా 21’ అన్న తీర్మానాన్ని అమోదించారు: అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు గత ఒకటి రెండు శతాబ్దాలుగా. పారి శ్రామికాభివృద్ధి సాధించడానికి ప్రకృతి

వనరులను మితిమొంచి డేచుకోపడం వల్ల వాతావరణానికి ఎనలేని హని కలిగిస్తున్నాయి. ఈ నష్టాన్ని భర్తి చేయడం—అది ఎంతట వ్యాయప్రయాసాలతో కూడుక్కన్నదయినప్పటికి అభివృద్ధి చెందిన దేశాల ప్రధాన క్రత్వం!

మానవజాతి అభివృద్ధికి ప్రకృతి వనరులను ఉపయోగించుకోపడం తప్పుకాదు. కానీ, దానికి ఒక హద్దు, పరిమతాంటూ ఉండాలి. మనిషికి, భూమికి కూడా హని కలగనటువంటి మధ్య మార్గాన్ని అనుసరించాలి. భారత ప్రధాని శ్రీ పి.వి. నరసింహరావు ఈ సమావేశంలో పాల్గొని—సముద్రం వస్తుంగా, పర్వతాలే వడ్డాలుగా, కలిగిన ఓ భూమాతా నీకు నమస్కరం. నా పాదాలతో నిన్ను స్పృశ్యిస్తున్నందుకు, తల్లి, నన్ను క్షమించు—అన్న శ్లోకాన్ని ఉదహరించి పై విషయాన్ని విశదపరిచారు.

బ్రెజిల్ అధ్యక్షుడు సమావేశాన్ని ప్రారంభిస్తూ—సూతన ప్రపంచ నిర్మాణానికి జడి అభారి అవకాశం. దీనిని జారి విడుచుకో కూడదు అని విజ్ఞప్తి చేశారు.

వాతావరణ పరిరక్షణ విషయంలో ఈతరం ప్రపంచ నేతలు అనుకున్నది సాధించలేక పోయినప్పటికి, ముందు తరం యువతి యువకులు మాత్రం తప్పక సాధించగలరనే నమ్మకం ఏర్పడుతున్నది. అటువంటివారికి 21వ శతాబ్దం స్వాగతం పలుకుతున్నది!





## కట్టపీశాచాలు

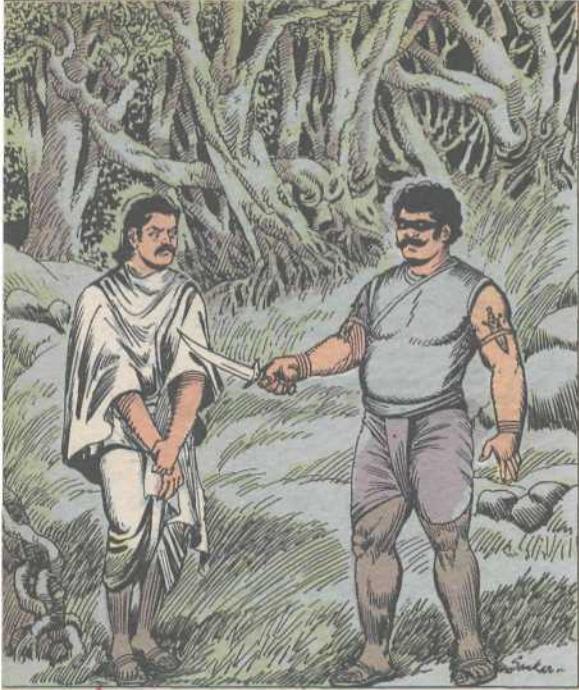
రామేశం అనే ఒక మధ్యతరగతి కుటుంబికుడి కూతురు విమలకు పెళ్ళిదు వచ్చింది. ఇద్దరు, ముగ్గురు విమలను చూసి వెళ్ళారు. వాళ్ళకు విమల నచ్చింది గానీ, రామేశం ఇవ్వజూపిన కట్టుం నచ్చిలేదు. ఈ విధంగా కూతురు పెళ్ళి పెద్ద సమస్యగా తయారైంది, రామేశానికి.

ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో, పట్టుంలో వ్యాపారం చేసుకునే రామేశం చిన్ననాటి మిత్రుడు భగవంతం, విమల కోసం ఒక సంబంధం తీసుకొచ్చాడు. పెళ్ళికూడుకు శంకరానికి పట్టుంలో ఉద్యోగం. అతడి తల్లితండ్రులు పల్లెలో వ్యవసాయం చూసుకుంటున్నారు, బాగా స్థితమంతులు. వాళ్ళకు విమల నచ్చింది. అయితే, పది వేలు కట్టుం ఇవ్వాలనీ, పెళ్ళి ఘనంగా చేయాలనీ పట్టబడ్డారు.

రామేశం, భగవంతాన్ని పక్కకు తీసుకువెళ్ళి, “నా పరిస్థితి ఏమిటో నీకు తెలిసివుండి, నా తాహాతుకు తగిన సంబంధం తీసుకురాక, ఇటువంటిది తెచ్చావేమిటి? ఏట్లుతో నేను తూగ గలనా!” అన్నాడు.

భగవంతం చిన్నగా నవ్వి, “పెళ్ళి ఖర్చులు నుప్పు పెట్టుకో, ప్రస్తుతానికి కట్టుం డబ్బు పదివేలు నేను సర్దుతాను. ఐదారేళ్ళలో కొద్ది కొద్దిగా, నా అప్పు తీర్చు. కుప్రవాదు బుద్ధిమంతుడు. అమ్మాయి నుఖపడాలన్నదే, నా తాప త్రయం,” అన్నాడు.

భగవంతం ఘూనుకోవడంతో, విమల పెళ్ళి కు దిరిపోయింది. పదిహేను రోజుల్లోనే ముహూర్తం, రామేశం పెళ్ళి పనుల్లో మునిగిపోయాడు. భగవంతం సర్దుతానన్న కట్టుం సామ్య ఇంకా సర్దునే



లేదు. మర్మాదు సాయంత్రానికి పెళ్ళివారు దిగెనేదిగుతారు.

రామేశం కట్టుం ఉబ్బుకోసం స్వయంగా పట్టుం బయలుదేరాడు. అతను భగవంతం ఇల్లు చేరేసరికి సాయంత్రం కావస్తున్నది.

అన్ని పన్నలో పుండి స్వయంగా వచ్చిన రామేశాన్ని చూసి, భగవంతం ఎంతగానే నెచ్చుకుని, “ఎంతో ప్రయత్నించినప్పటికి రావలసిన ఉబ్బు చాలా అలస్యంగా, ఈ రోజే చెతికి వచ్చింది. రేపు మా అమృత ఆశీకం అయ్యాక, ఉబ్బుతో బయలుదేరి వద్దామను కున్నాను,” అన్నాడు.

భగవంతం ఇచ్చిన, ఉబ్బుసంచి మొలలో దేపుకుని, రామేశం, “నాకు అవతల లక్షపనులు. ఏమీ అనుకోకు!” అని సంతోషంగా అక్కడినుంచి తిరుగు ప్రయాణమయ్యాడు.

ఆయితే, బాగా పొద్దుపోవడంతో, అతడికి బాధుగబండి ఏమీ దౌరకలేదు. పట్టుం నుంచి వాళ్ళ ఊరు చేరడానికి గచ్చపాదలతో, మద్దిమానులతో చిందర వందరగా పుండె, ఒక చెట్టుడవి దాటవలసి పున్నది.

రామేశం చీకట్టో కాలిబాటు వెంట నడుస్తూండగా, ఒక మద్దిచెట్టు చాటు నుంచి మునుగుదొంగ ఒకడు మెరుపులా ముందుకు వచ్చి, రామేశానికి కత్తి చూపుతూ, “కిక్కరుమనకుండా, నీ దగ్గిరున్నదంతా ఇచ్చేయి!” అన్నాడు కరుకుగొంతుతో.

రామేశం నేటమాట రాలేదు. దొంగ, రామేశం దున్నలు తడిమి, ఉబ్బుసంచి తీసుకుని చీకట్టో కలిసిపోయాడు. ఇక తను జన్మలో కూతురు పెళ్ళి తల పెట్టుడంకల్ల—అనుకుంటూ, పొంగుకు వచ్చే దుఃఖింతో రామేశం ముందుకు నడవసాగాడు.

ఒకచేటు, దారిపక్కనే పున్న పాడు బడిన గుడిసెముందు రెండు పొచాలు

చలిమంట వేసుకుని కబ్బడ్లు చెప్పు  
కుంటున్నవి. వాటి మాటల్లో విమల  
ప్రస్తావన రావడంతో, రామేశం ఆశ్చర్య  
పోయి, ఒక చెట్టు పక్కన నిలబడి, వాటి  
మాటలు వినసాగాడు.

“ఎలా అయితేనేం, రేపురాత్రికి విమల  
పెళ్ళి జరిగిపోతున్నది !” అన్నది ఒక  
పిశాచం నవ్వుతూ.

“కట్టుం డబ్బు దొంగ కాజేశాడుగా !  
ఈ పెళ్ళి జరగనట్టే !” అన్నది రెండే  
పిశాచం సాగదీస్తూ.

“ఈ మధ్య నీ చూపు బాగా మంద  
గించిన ట్టున్నది ! ఆ దొంగ పాము  
కరిచి, ఆ మద్దిచెట్టు వెనకే పడిపున్నాడు.  
కట్టుం డబ్బు చేజారిపోయిందని ఎలా  
అనుకున్నావు ?” అన్నది మొదటి  
పిశాచం.

ఆ మాటలు వినగానే రామేశానికి,  
పోయిన ప్రాణం లేచి వచ్చినట్లయింది.  
అతడు వెనుదిరిగిపోయి, చెట్టు వెనక  
చచ్చి పడిపున్న దొంగను చూశాడు. వాడి  
పక్కన డబ్బు సంచితీపాటు, ఒక నగల  
మూట కూడా పున్నది. రామేశం తన  
డబ్బుతోపాటు నగల మూటను కూడా  
తీసుకుని, నగలను తర్వాత పట్టుంలోని  
కొత్యాలుపరం చేయవచ్చననుకుంటూ,  
పరమానందంతో ఇల్లు చేరాడు.



జరిగింది విన్న రామేశం భార్య  
భానుమతి, “అద్యప్పంతులం ! మన  
సామ్య మనకు దక్కింది.” అన్నది  
తేలిగొ నిట్టూరుస్తూ.

ఆ సాయంత్రానికి పెళ్ళివారు విడిదిలో  
దిగారు. విమల చెల్లెలు పెళ్ళివారికి నిమ్మ  
రసం అందిస్తాండగా, పెళ్ళికాడు కు  
అక్కగారు, తల్లితో, “ఇదిగో, చూశావా  
అమ్మా ! మన ఇంటి నుంచి ముసుగు  
దొంగ ఎత్తుకుపోయన నా నగలు, ఈ  
అమ్మాయి మెడలో పున్నవి.” అంటూ  
విమల చెల్లెలి చెయ్యి పట్టుకున్నది.

పెళ్ళి సందడిలో, తమ కూతురు  
దొంగ దగ్గిర దండిన నగలు మెడలో

వేసుకున్న సంగతి, రామేశం దంపతులు గమనించనేలేదు.

"డంగసాత్తు, మీ ఇల్లు ఎలా చేరింది ? చూడబేటే ముసుగుదొంగ, మీ తాలూకు మనిషిలాగే పున్నాడు !'" అన్నది పెళ్ళి కొడుకు తల్లి, విమల చెల్లెలి మెడలోని నగలు తీసుకుంటూ.

అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన రామేశాన్ని, "ఈ నగలు నీకెక్కడివి ?" అంటూ అందరూ నిలదీసి అడిగారు.

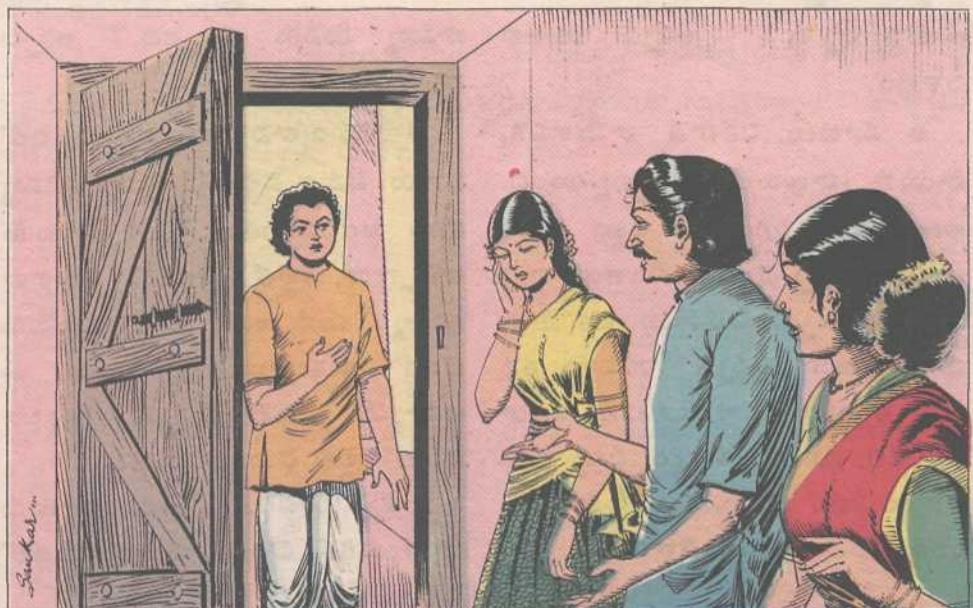
"ఒక చచ్చిపోయిన ముసుగుదొంగ దగ్గిర డోరికాయి," అన్నాడు రామేశం.

"అఖధ్రం ! మా అమ్మాయి నగలు ముసుగుదొంగ దోచుకుపోయాడని అనదం విని, ఇప్పుడు అవి ముసుగు దొంగ

దగ్గిర డోరికినపంటున్నావు. దంగలతే సంబంధం మాకు వద్దనేవద్దు !'" అంటూ అప్పబికప్పుడు పెళ్ళివారు విడిది ఇల్లు విడిచి వెళ్ళిపొయారు.

ఆ రాత్రి రామేశం కుటుంబంలోని ఎవరి కంటమీదా కునుకులేదు. తెల్లివారు తూండగా, ఎవరో తలుపు కొడుతూంటే, విమల వెళ్ళి తలుపు తెరిచింది. గుమ్మంలో పెళ్ళి కొడుకు శంకరం !

జంతలో రామేశం, భానుమతీ లేచి అక్కడికి వచ్చారు. శంకరం వాళ్ళతే, "మీకు ఆభ్యంతరం లేకపోతే, అనుకున్న ముహూర్తానికి మీ అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకుంచాను. కట్టుం ప్రస్తి మాత్రం తేకండి," అన్నాడు.



ఆ విధంగా విమల వివాహం నిర్వి  
ఘ్నంగా జరిగిపోయింది.

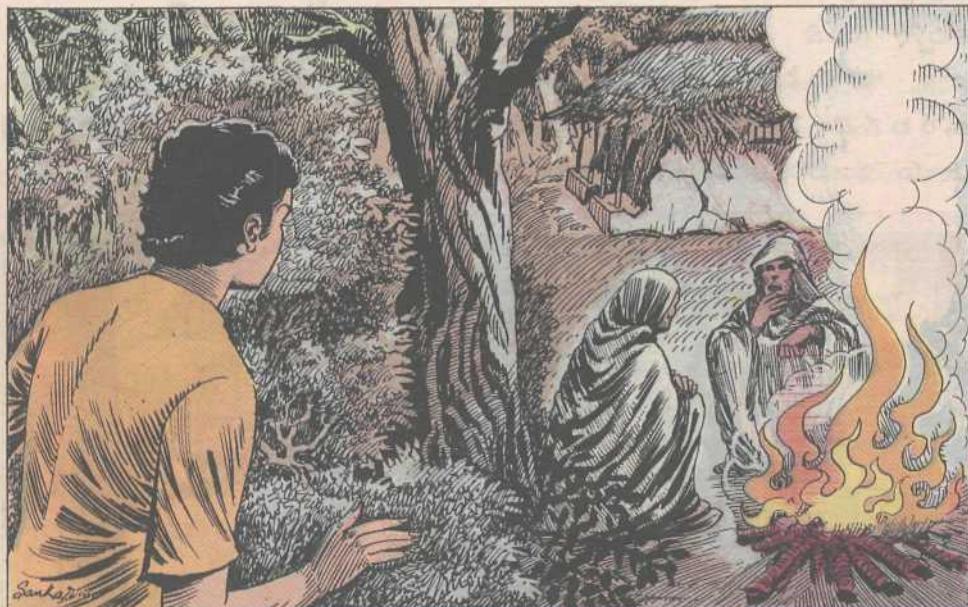
ఆ సాయంత్రం విమల, శంకరాన్ని,  
“బక సంగతి అడుగుతాను. అందరితే  
పాటు వెళ్లిపోయినమీరు, మనసుమార్చు  
కుని వచ్చి, కట్టుం తీసుకోకుండా నన్న  
పెళ్లి చేసుకోవడానికి కారణం ఏమిటి? ”  
అని అడిగింది.

అందుకు శంకరం చిన్నగా నవ్వి.  
ఇలా చెప్పాడు: తల్లిదండ్రులతేపాటు  
తిరుగుప్రయాణం అయిన శంకరం, వాళ్ల  
ఉరు వెళ్లిడం ఇష్టంలేక, పట్టుం వెళ్లి  
ఉడ్యోగంలో చేరిపోదామని ఒంటరిగా  
బయలుదేరాడు. చిట్టడవిలో బకచోట  
చితుకులమంట దగ్గిర కూర్చుని, కబుర్లు

చెప్పుకుంటున్న రెండు పిశాచాలు అతడి  
కళ్లు బడ్డాయి. శంకరం మెల్లగా బక  
చెట్టు చాటుకు పోయి, వాటి మాటలు  
విన్నాడు:

పిశాచాల్లో బకటి పెద్దగా అపులంచి,  
“మరేం అనుకోకు, బక విషయం తెలుసు  
కోవాలని ఉన్నది. జంతకూ నువ్వు  
పిశాచంగా మారడానికి కారణం ఏమిటి? ”  
అని అడిగింది రెండోదాన్ని.

“నేను బతికుండగా చిన్నా, పెద్ద  
దొంగతనాలతేపాటు బకటి, రెండు కాప  
రాల్ని కూడా నిలుపునా కూల్చి, ఆ పాపం  
తగిలి, ఇలా పిశాచాన్నయి కుమిలి  
పోతున్నాను. మరి, నీ సంగతేమిటి? ”  
అన్నది రెండో పిశాచం.



దానికి మొదటి పిశాచం కళ్ళు నీళ్ళు పెట్టుకుని, "నా ఇద్దరు కొడుకుల పెళ్ళిళ్ళు వ్యవహారం లో, నా ఏయ్యం కు త్తీ, కోడళ్ళునూ కూడా కట్టుకానుకల పేరుతో అనుకున్న దానికన్నా ఎక్కువ గుంజి, నానా హాంసలపాలూ చేశాను. ఇది భరించ లేక ఒక వియ్యంకుడు కట్టు గుడ్లలతో దేశాలుపట్టిపోయాడు. ఒక కోడలకి మతి చలించింది. అందుకు పిశాచరూపంలో, ఈ విధంగా ఇంక అనుభవిస్తున్నాను!" అన్నది.

మొదటి పిశాచం కానేపు తలాడిస్తూ పూర్ణ కుని, "నా లాగే నీకూ చేసిన పాపాలకు తగినశాస్త్రే జరిగిందనుకో! అయితే, ఆ శంకరం అనే కుర్రాడు, అతడి తల్లిదండ్రుల సంగతమిటి? అదపెళ్ళివారినుంచి శక్తికి మొంచిన కట్టుం గుంజే ప్రయత్నం చేయడమే గాక, వాళ్ళమీద లేని దొంగతనం అంటగట్టి వెళ్ళిపోయారు. కాబోయే మామ మాటలు నమ్మక, ఆ శంకరం

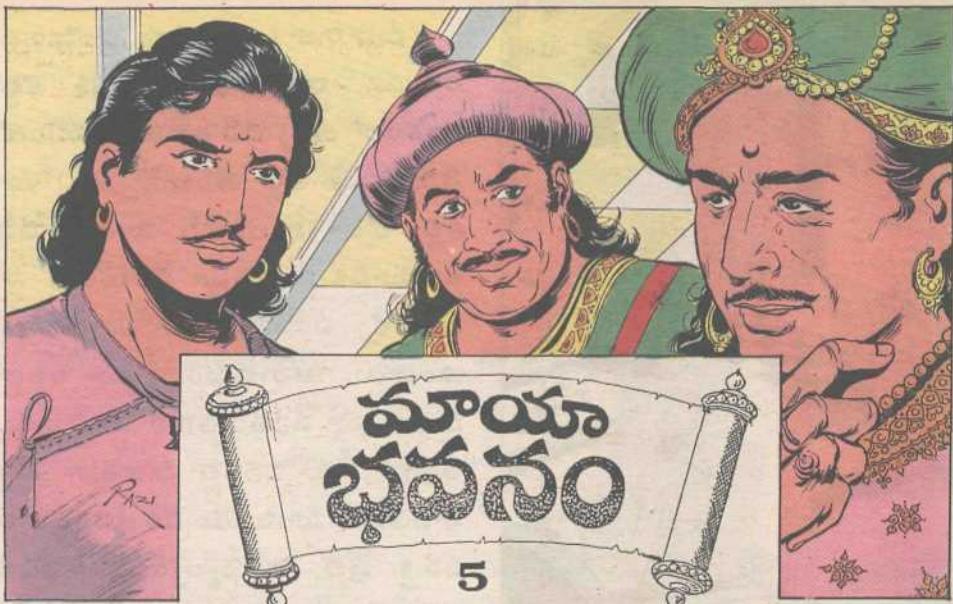
విమలలాంటి ప్రజాన్నా కాలదన్నాడు. పెళ్ళి మధ్యంతరంగా ఆగిపోయిందంటే, ఆ. అమ్మాయికి చెడ్డపేరేగదా? మరి ఈ పాపానికి ఇషైమిటంబావు?" అన్నది.

"ఆ శిక్ష ఎలా వుంటుందో, అందుకు మనమే సాక్ష్యం. పోనీలే, అందరూ హింసా, దొంగతనాలూ, కట్టులు గుంజడం మానేస్తే, ఇక మన లోకానికి వచ్చేవాళ్ళే పుండరు! అప్పుడు మనం బంటరి బతుకులు బతుకవలనే వస్తుంది," అన్నది రెండో పిశాచం.

శంకరం ఇంతవరకూ విమలకు చెప్పి, "విమలా! ఇది విన్నాక, మీనాన్నగారు దొంగతనం చేయలేదని గ్రహించాను. పిశాచాలు నా కళ్ళు తెరిపించినై. నేను అప్పుటికప్పుడే వెనుదిరిగి, మీ ఇంటికి వచ్చాను," అన్నాడు.

విమల తను చూడని, ఆ పిశాచాలకు మనసులోనే కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుని, మర్మాడు భర్తతోపాటు ఆత్మవారింటికి ప్రయాణమయింది.





[ సారసవరోవర విదిభవనం నుంచి పాతాత్మగా కనిపించకుండా పొయిన వీరగి  
యువరాణి విద్యావతిని వెతకడానికి, మహారాజు వీరసేనుడి అళ్ళానుసారం సేనాధిపతి  
ఉగ్రసేనుడు, భటులను నలుదిశలకూ పంపాడు. మహారాధు యువరాణిని వెతకడానికి  
రాజుగారి అనుమతిని వేయుతూ ఒక యువకుడు రాజదర్శనం కోసం వచ్చాడు. —తరవాత ]

భవనం లోపలికి భటుడు తీసుకువచ్చిన సేనాధిపతి చెప్పిన మాటలలో ఎంతో  
యువకుడు రొజును చూడగానే చేతులు నిజముందని రాజు గ్రహించాడు.  
జోడించి గౌరవంగా నమస్కరించాడు. అంతలో సేనాధిపతి, “ఈ యువకుడే  
రాజు ఆ యువకుడై నభశిలా పర్యంతం మన యువరాణిని వెతకి తీసుకురావ  
పరిషీలికగా చూశాడు. ఆ యువకుడి వేష డానికి అనుమతి కోరివచ్చాడు.” అన్నాడు.  
ధారణ సాధారణంగా ఉన్నప్పటికి, రాజు ఆ యువకుడితో, “నీ పేరేమటి?  
అతని చూపులలో ఆసాధారణమైన రాచ నువ్వెవరు? మా సైనికులు నలుదిశ  
రీవి, గాంభీర్యం సృష్టంగా కనిపించాయి. లకూ వెళ్ళి యువరాణిని వెతకి  
ఆ యువకుడై గురించి, అంతకు ముందు వచ్చారు. మరికోందరు పొరుగు రాజుఁ



లకు కూడా వెళ్ళి ఉన్నారు. నువ్వు ఒంట  
రిగా యువరాణిని వెతకడానికి వెళతా  
నంటున్నాశు. అది నీ ఒక గ్రిపల్ సాధ్య  
మయ్యే పనేనా? ఒక వేళ, యువరాణిని  
చూసినా నువ్వు గుర్తుపట్టగలవా?" అని  
అడిగాడు.

ఆ యువతుడు చేతులు జోడించి,  
"మహారాజా! యేటా యువరాణి జన్మ  
దిన సందర్భంగా జరిగే ఊరేగింపును  
నేనూ, మా తల్లి చూసేవాళ్ళం. అందు  
వల్ల నేను యువరాణిగారిని సులభంగా  
గుర్తించగలను," అన్నాడు.

"ఇంతకూ, నువ్వు ఎవరన్న సంగతి  
చెపునేలేదు!" అన్నాడు రాజు.

"మహారాజా! నా పేరు మహాంగ్ర  
నాథుడు. రాజుధానీ నగరానికి కొద్ది  
దూరంలో ఉన్న దేవి ఆలయ సమీపంలో  
నేనూ, మా తల్లి ఉంటున్నాము. మా  
తల్లి, రోజు పూలు కోసి, మాలకట్టి దేవి  
ఆలయానికి సమర్పిస్తూ వుంటుంది. నా  
మూడేళ్ళ వయసులో మా తండ్రి మర  
ణించాడు. అప్పటినుంచి, మా ఆలనా  
పాలనా మా పినతండ్రిగారే చూసేవారు.  
అయినా, మా పినతల్లి హతాత్మగా చని  
పోవడంతే, మా పినతండ్రికి జీవితం పీడ  
విరక్తి పుట్టి, మమ్మల్నాందరినీ వదిలి  
ఎతో వెళ్ళిపోయాడు. నాకు ఉపా తెలి  
సిన రోజునుంచి నా సంపాదనతోనే నేనూ,  
మా తల్లి జీవిస్తున్నాము," అన్నాడా యువ  
కుడు వినయంగా.

రాజు తల పంకించి, "అయినా,  
నువ్వు తలపెట్టిన కార్యం సులభమైనది  
కాదు. ఎన్నో కష్టపుష్టాలను ఎదుర్కొ  
వలసి వుంటుంది." అన్నాడు.

"నిజమే, మహారాజా! అవస్త్ర బాగా  
ఆలోచించుకునే వచ్చాను. నేను యువ  
రాణిగారిని వెతుకుతూ వెళతే, తిరిగి  
రావడానికి కొన్ని రోజులు పట్టపచ్చ.  
అక్కడ ఎదురుయ్యే కష్టపుష్టాల గురించి  
నాకు భయంలేదు. అయితే, అంతవరకు  
ఇక్కడ నా తలి సంరక్షణాభాధ్యతలు

చూసుకోవడానికి నేను తప్ప మరొక దిక్కు లేదు. అందుకే ఈ విషయాన్ని సేనా ధితికి ముందే తెలియజేశాను,” అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

“అస్తను, సేనా ధితి ఆ విషయం నాకు ముందే చెప్పాడు. ఆ సంగతి మేము చూసుకుంటాము. నువ్వు ఈ కార్యంలో విజయం సాధించా వంటే నిన్న గప్ప బహుమతులతో సత్కరించ గలము. ఇంకెదైనా కోరిక వుంటే ఇప్పుడే చెప్పు!” అని అడిగాడు రాజు.

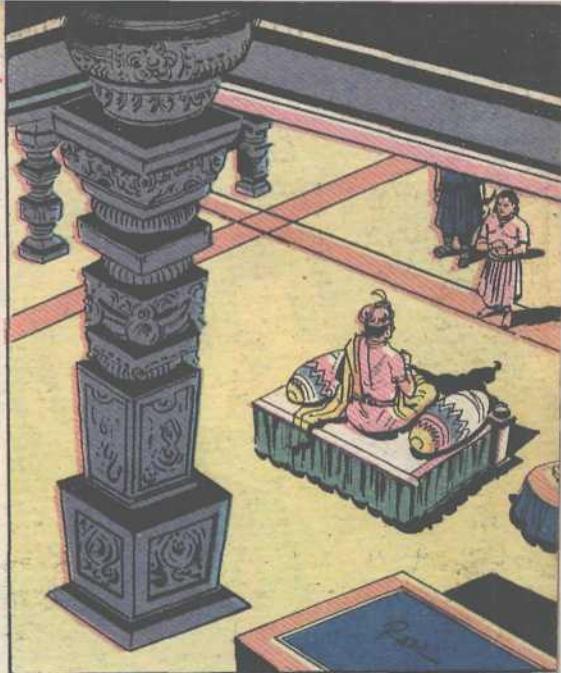
“ఎటువంటి బహుమతిని ఆశించిగాని నేని పనికి పూనుకోలేదు. ఇటువంటి క్లిష్టపరిస్థితులలో అదుకోవడం ప్రతి శాయిదికి కర్తవ్యం కదా? నాకు రాజుధాని సమీప అరణ్యప్రాంత పరిసరాలు బాగా తెలును. అందుకే యువరాణిని వెదక ధానికి మీ అనుమతి కోసం వచ్చాను,” అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

“అలాగే, నీ కోరికను అంగిక రిస్తున్నాను. ఎప్పుడు బయలుదేరు తావు?” అని అడిగాడు రాజు.

“రేపే బయలుదేరతాను, మహారాజా! అయితే,” అని ఆగాడు మహేంద్రనాథుడు.

“ఏమిటి?” అన్నాడు రాజు.

ఉగ్రసేనుడు కూడా ఏమిటి అన్నట్టు మహేంద్రనాథుడికేసి చూశాడు.



“మహారాజా! నేనైతే యువరాణి గారిని గుర్తుపట్టగలను. అయితే, మీ అనుమతితోనే, నేను యువరాణిని వెతక ధానికి వెళ్ళానని ఆమెకు తెలియజేయడం ఎలాగా అని అలోచిస్తున్నాను,” అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

“మహారాజా! యువరాణికి అనవాలుగా ఏడైనా ఇచ్చి పంపడం అంత శైమం కాదు. ఎందుకంటే అది మార్గ మధ్యంలో కనిపించకుండా పోవచ్చు; ధానిని ఎవరైనా దొంగిలించవచ్చు,” అన్నాడు ఉగ్రసేనుడు.

రాజు ఉగ్రసేనుడితో, “నిజమే. నాకూ అలాగే అనిపిస్తున్నది,” అని, మహేంద్ర



నాథుడికేసి తిరిగి, “యువరాణి కుడి భుజం మీద ఒక పుట్టుమచ్చ ఉన్నది. అది నాకూ, మహరాణికి తప్ప వెరెవ్వరికి తెలియదు. నువ్వు యువరాణిని చూసి నప్పుడు ఈ మాట చెప్పావంటే, అమె నిన్ను మేము పంపినట్టు గుర్తించగలదు. అయితే, నువ్వు సంగతిని మూడే మనిషికి చెప్పకూడదు జాగ్రత్త!“ అని హెచ్చ రించి, “మీ తల్లి సంరక్షణ బాధ్యతలు సేనాధిపతి చూసుకుంటాడు. కాబట్టి, నువ్వు రేపే నెళ్ళింతగా బయలుదేరపచ్చ. యువరాణిని గురించిన శుభవార్తతో నువ్వు జయప్రదంగా తిరిగి రావాలని మేమందరం ఎదురుచూస్తూ పుంటాము.“

అని చెప్పి ఆసనంసుంచి లేచి, అంతః పురంకేసి బయలుదేరాడు.

సేనానాయకుడు, “సాయంకాలం, మీ తల్లిని వెంటతీసుకుని రా. మిగతా ఏరపట్టగురించిమాట్లాడుడాం,” అన్నాడు.

మహేంద్రనాథుడు అక్కడినుంచి జంబికి చేరేసరికి, అతని తల్లి సాయంకాలం ఘూజకు ఘూలమాలలు సెద్దం చేస్తున్నది.

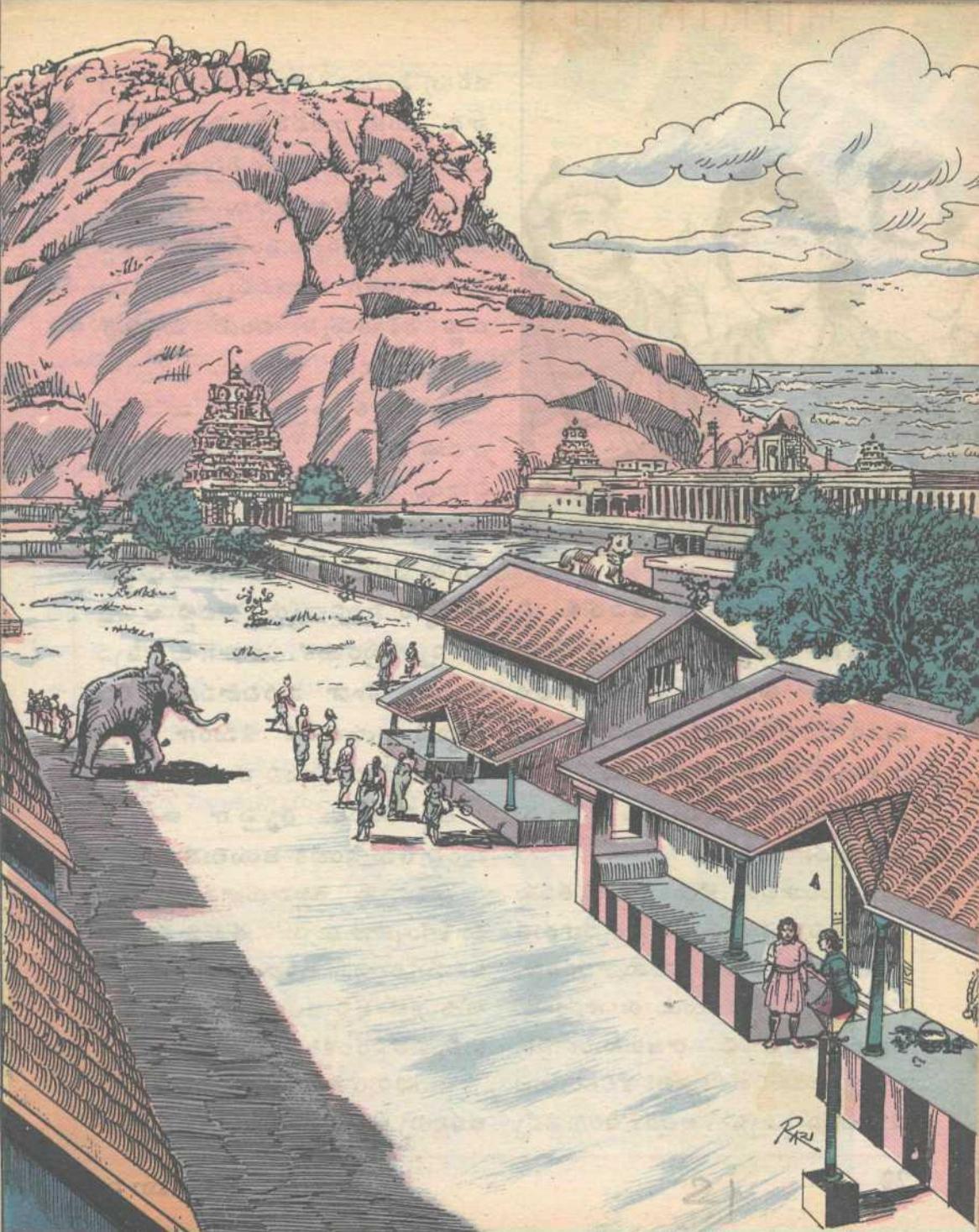
“అమ్మా, నేను రాజుగారిని దర్శించి పచ్చాను.” అన్నాడు.

“విరసేనమహారాజుగారినా? నిజం గానా? రాజుస్తానంలో ఉద్యోగంలో చేరావా ఏం?” అని అడిగింది తల్లి ఆనందాశ్చర్యలతో.

“ఉద్యోగంలో తరవాత చేరుతాను. ఇప్పుడు నేను యువరాణిగారిని వెతకడానికి రాజుగారు అనుమతి ఇచ్చారు!” అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

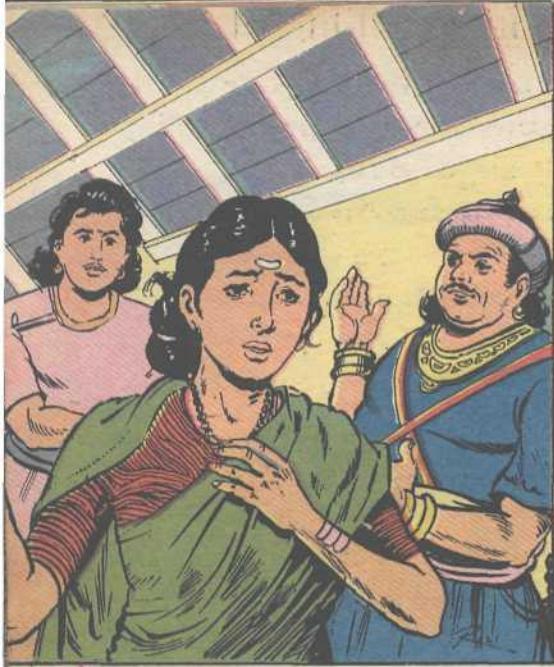
“యువరాణిని వెతకడానికి నువ్వు వెఱుతున్నావా? అమెను ఎక్కడని వెతకగలపు? ఒంటరిగా అరణ్యంలోకి వెళ్ళడం క్షేమమవుతుందా? అయినా, నువ్వు పచ్చ వరకు ఇక్కడ నన్ను చూసుకునే వాళ్ళావరు?” అన్నది తల్లి విచారంగా.

“విచారించప్పు! యువరాణిగారి ఆచూకి తెలుసుకుని నేను క్షేమంగా



RPU

21



తీరిగి రాగలను. అంతవరకు నీ సంరక్షణా బాధ్యతలు రాజుగారే చూసుకుంటారు. ఈ రోజు సాయంకాలం మనం సేనాధిపతిని కలుసుకున్నామంటే, నీ అనుమానాలన్నీ తీరిపోతాయి." అని తల్లికి దైర్యం చెప్పి, ఉదారావు మహేంద్రనాథుడు.

సాయంకాలం, కొడుకు వెంట తనను చూడడానికి వచ్చిన మహేంద్రనాథుడి తల్లితే సేనాధిపతి ఉగ్రసేనుడుసాదరంగా, "అమ్మా, మీ కుమారుడు ఈ కార్యంలో విజయం సాధించి, రాజకుటుంబానికి, రాజ్యప్రజలకూ తనండ్రాన్ని కలిగించగలడనే అనిపిస్తున్నది. అతడు తిరిగి వచ్చే

పరకు, మీ సంరక్షణ చూసుకునే బాధ్యత నాది. మీకు రాజభవనం నుంచే రోజుమూడు పూటలూ భోజనం వస్తుంది. మీకు తోడుగానూ, మీ అవసరాలు చూడడానికి ఒక సైనికుడిభార్యను పంపుతాను. కాబట్టి మీరునిశ్చంతగా వుండవచ్చు. మీ కుమారుడై వెళ్లిరమ్మని నిండు మనసుతో ఆశీర్వదించండి," అన్నాడు.

ఆ తరవాత ఉగ్రసేనుడు మహేంద్ర నాథుడి కేసి తిరిగి, "మీ తల్లిని గురించిన విచారం ఇక నీకు వద్దు. అరణ్యంలో పక్షిమదిక నుంచి వెతకదం ప్రారంభిస్తే మంచి ఘలితం వుంటుందని వాచస్పతి చార్యులు సెలవిచ్చారు. కాబట్టి ఆ విషయాన్ని గుర్తుంచుకో. రాజుగారు చెప్పిన విషయం కూడా మరిచిపోవద్దు. రేపు పొద్దునే బయలుదేరి కైమంగా వెళ్లి. విజయం సాధించుకుని రా." అన్నాడు.

తల్లికొడుకులు తృప్తిగా అక్కడి నుంచి తమ ఇంటికి బయలుదేరారు.

మరునాడు తెల్లవారుజామునే లేచి, మహేంద్రనాథుడు తల్లిపాదాలకు నమస్కరించి, ఆశీర్వాదాలు పొంది, అమె కట్టి ఇచ్చిన అన్నం మూటనెత్తుకుని, సరేవరంకేసి నడిచాడు.

సారన సరోవరం మధ్య వున్న ఎదిది భవనాన్ని అతడెన్నడూ దగ్గరనుంచి చూడ

లేదు. అతడు ఆ భవనాన్ని చూసి, ఆ శక్యర్థంచెందాడు. సరోవర పరిపర ప్రాంతాలను కలయ చూశాడు. చిన్న రేపుగ్గర ఒక పదవ కనిపించింది. పదవ సమీపంలోని చెట్టునీడలో కూర్చుని వున్న పదవవాడు, మహేంద్రనాథుణ్ణి చూడగానే, లేచి నెలబడి, చేతులు జోడించి, “బాబూ, తమరు రాజభవనం నుంచి వస్తున్నారా ?” అని ఆడిగాడు.

“ఎందుకు అలా అడుగుతున్నావు ?” అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

“యువరాణిగారిని గురించి మంచి కబురు వస్తుందే మోనని ఎదురు చూస్తున్నాను, బాబూ. యువరాణిగారు వచ్చినా, లేదా ఘలానా చోట ఉన్నదని తెలిసినా, విడిదిభవనంలో వుండే పరిచారిక మళ్ళీ రాజభవనం చేరవచ్చి. అమె ఒక్కతే బిక్కుబిక్కుమంటూ వెళ ఒకరిద్దరు పరిచారికలు వచ్చి, భోజనం ఇచ్చి వెళుతున్నారు. ఆ తరవాత

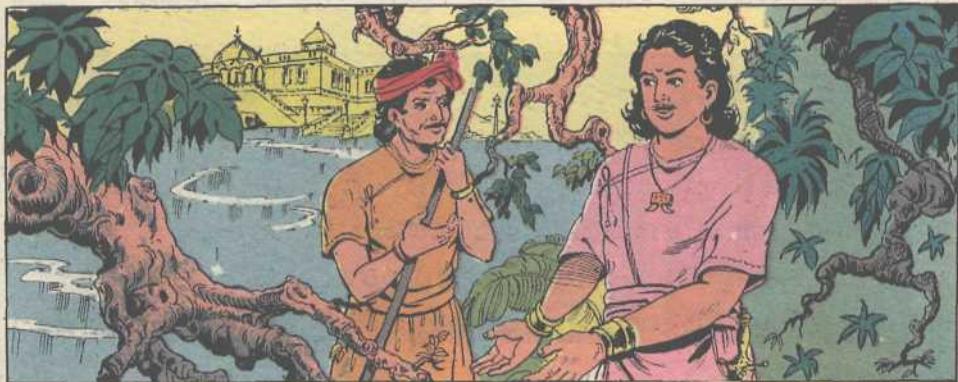
ఆ ముసలిది ఒక్కతే దిగులుతో కూర్చుని ఉంటున్నది. బాబూ. అందుకే ఆడిగాను.” అన్నాడు పదవవాడు.

“ఇంకా యువరాణిగారి జాడ తెలియ లేదు. ఆ మెను వెతకడానికి నేను బయలుదేరాను.” అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

“అలాగా ! చాలా సంతోషం. అయితే, ఒకటిమాత్రం నిజం. ఆ దుర్మాగ్నులు ఆమెను ఈ రేపుగుండా అపహరించుకుని వెళ్లేదు. సరోవరం నుంచి మరేదో మార్గం వుండాలి !” అన్నాడు పదవవాడు.

“ఇప్పుడు సరోవరం చుట్టూ తిరిగి, వెలుపలిక మార్గం ఏదైనా కనిపిస్తుందే మోచూస్తాను. అరణ్యంలోకి ఏదైనా మార్గం వున్నట్టు కనిపిస్తే, ఆ దారిగుండా నా ప్రయాణం సాగిస్తాను.” అంటూ ఆక్కడి నుంచి బయలుదేరాడు మహేంద్రనాథుడు.

“మీ ప్రయాణం విజయవంతం కావాలని కోరుకుంటున్నాను. వెళ్లిరండి !” అన్నాడు పదవవాడు. — (ఇంకావుంది)



## ఆకాశమంత పాన్సుక్ర!

బెజానేక వెద్ద జమీందారు ఒకసారి శాంతప్ప, వీరప్ప అనే తన విదూషకులపే ఊరి బయటకు వాహ్యాలికి బయలువేరాడు. అక్కడ చక్కని తైలుపంటలపే కళకళలాడుతున్న పాలలను చూసి శాంతప్ప కళ్ళు తుడుచుకుంటూ, “ప్రభు! ఒకప్పుడు ఈ కనిపించే పాలలన్నీ మా ముత్తుతవే!” అన్నాడు.

“అప్పను, ప్రభు! మా ముత్తుత నెలకు మూడు వర్షాలు కురిపించేవాడు. అందు కాయన దగ్గరున్న సాధనం ఏమనుకున్నారు? ఒక వెద్ద పాన్సుక్ర! దానిపే అయిన కావాలను కున్నప్పుడు మేఘాలను అదిలించి, బెదిరించి వర్డుం టురిపించేవాడు. అది పెరుకు పాన్సుక్రరే కని, మరొక వృజాయుధం అనుకోండి,” అన్నాడు వీరప్ప.

“అంత పొడవు పాన్సుక్ర! దాన్ని మీ శాత ఎక్కడ పెట్టేవాడు?” అని అదిగాడు జమీందారు.

“అ పాన్సుక్రను మా ముత్తుత, ఎవరి కంటా బడకుండా మా పాలంలో ఒక మారుమాల దాచేవాడు,” అన్నాడు శాంతప్ప, ఎదురుగావున్న పచ్చబింబాలకేసి దీనంగా ముఖంపెట్టిచూస్తూ.

“అలాగా! అంత వృజాయుధానికి ఈడైన, అ పాన్సుక్ర ఇప్పుడెక్కడున్నది?” అని అదిగాడు జమీందారు వచ్చే సప్యును అప్పుకుంటూ.

వీరప్ప గొంతు నవరించుకుని, “ప్రభు! మీకు తెలిసించేగదా—ఆధ్యాత్మిక రఘ్యాప్తాలనేవి కావడికుండలు! కేవం చేటని, మీరెగిందే! ఒకసారి మా ముత్తుత ఇంటి గొదవలో పట్టరాని కోపంలో వుండి, మేఘాలను అదే పనిగా ఎదాపెడా తదిలిస్తూ బలంగా కొట్టాడు. దానిపే మూడు పగళ్ళు, మూడు రాత్రులూ కుండపోతగా వర్షం కురిసి, అ చిరుజలప్రశ్న యంలో పాన్సుక్ర కాసౌ కనబడకుండా కొట్టుకు పోయింది!” అన్నాడు.

“అంతే, ప్రభు! అ పాన్సుక్ర పోయాక మా ముత్తుత అంత పాలం తనకెందుకని, అదిగినవాళ్ళకు అదిగినంత దానం చేసేకాడండి. దానిపే మాతరం వచ్చేనరికి కుంటపాలం కూడా లేకుండా పోయిందండి,” అన్నాడు శాంతప్ప కళ్ళు రెండూ పైపంచతే తుడుచుకుంటూ.

అంతా విని జమీందారు పాట్ల చెక్కులయ్యోలా సప్యుకుని, విదూషకు లిద్దరికి వందేసి ఎకరాలు బహుకరించాడు.

—యస్, లక్ష్మివిద్ధ

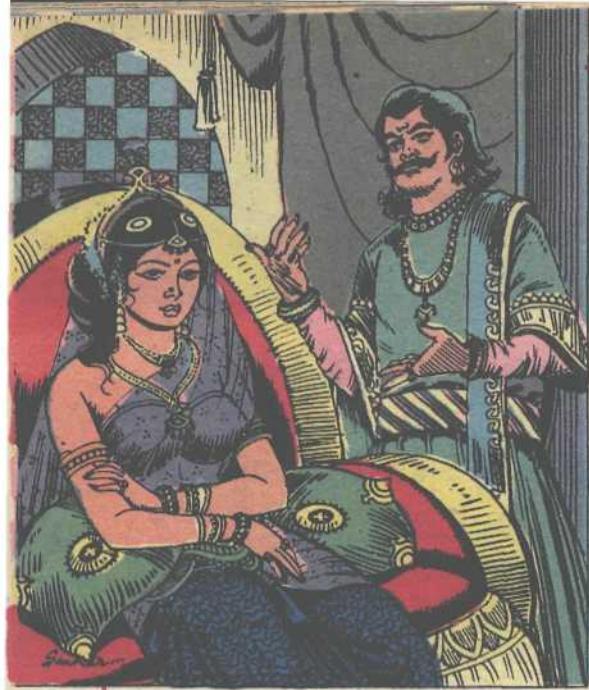


## కూబరుడికథ

పెట్టువదలని విక్రమార్గదు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్లి. చెట్టుపైనుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని.. ఎప్పటిలాగే మోసంగా శ్కృశానంకేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజు, నీకున్న లోకశాస్త్రానం, శక్తిసామృద్ధ్యాలతే నమిత్తం లేకుండా, వంశపారంపర్యంగా లభించిన రాజరికంతే నువ్వు ప్రజలను శాసించగలపు. అయినా, నువ్వు దానితే తృప్తి పదక, ఇంత అర్థరాత్రివేళ, ఈ భయం కరమైన శ్కృశానంలో నానా యాతనలకూ గురి అపుతున్నావంటే, అందుకు కారణం ఏమైపుంటుంది? ఏదైనా సార్యభో మత్వాన్ని ఆశిస్తున్నావా? అదే నీ కోరిక అయితే, పజ్జనంకల్పం, లష్యస్థిపట్ల అకుంటిత దీక్ష కావాలి. అయితే, ఇది ఏ కాద్దిమంది మహాసత్యలకో తప్ప. అందరికి సాధ్యపదు. అయినా,

## బేతాళ కథలు





ఒక్కొక్క సమయంలో అలాంటివారు కూడా మానసిక బలహీనతకాద్దీ, దయ, కరుణ, ప్రేమ, జాలీలాంటి అతి సామాన్య మైన చిత్తప్రవృత్తులకు లోంగిపోతారు. జందుకు ఉదాహరణగా, కూబరుడనే మహామాంత్రికుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, ఏను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

ఆపంతిదేశపు రాజుకు మారి స్వర్ణ లతకు, అపురూప సూందర్యవతి అన్న పేరు వచ్చింది. ఆమెను వివాహమాడగోరి విధి దేశాల రాజుకుమారులు తమ తమ చిత్రపటాలను పంపారు. స్వర్ణలత తండ్రితే, "నా వివాహ విషయంలో"

ఏ నిర్ణయానికి కట్టుబడి పుంటాను. మన దేశానికి ఏ దేశంతో సత్కంబంధాలు పుండడం మంచిదే ఆలోచించి, ఆ దేశపు రాకుమారుణ్ణి నాకు వరుడుగా నిర్ణయిస్తే. నా వివాహంపట్ల దేశానికి ప్రయోజనం పుంటుంది," అన్నది.

రాజు నవ్వు, "సిహరదేశపు యువరాజును నీకు వరుడుగా నిర్ణయించాను. ఇష్టమేనా?" అన్నాడు.

స్వర్ణ లత ముఖం పాలిపోయింది. సిహరదేశపు యువరాజు దుష్టుడు, సిచుడు, ప్రజాకంటకుడు. వాడు ముఖసొందర్యం కూడా లెని కురూపి.

రాజు కూతురి ముఖంలో మార్పులు గమనించి, "సువ్యి విదేహ రాజుకుమారు డైన చిత్రసేనుణ్ణి ప్రేమిస్తున్నట్లు నాకు తెలిసింది. దేశకైమం గురించి ఆలోచించక అతణ్ణే పెళ్ళిచేసుకుని సుఖంగా పుండు," అన్నాడు.

స్వర్ణలత తల ఆధ్యంగా ఉపి, "నా ప్రేమ ఈహలోంచి పుట్టింది. ఆందుకోసం దేశకైమాన్ని త్యాగం చెయ్యిలేను. నేను ముందుగా నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను. నా దేశంకోసం నేను, సిహరదేశపు యువరాజును వివాహంచేసుకుంటాను," అన్నది.

రాజు మృదువుగా, "నీ దేశాభిమానం గొప్పది. నా నిర్ణయించై నమ్మకమూ

గప్పదే ! నివంటి ఉత్తము రాలిక  
అన్యాయం జరగదని, నా విశ్వాసం.  
నువ్వుకోరినవాడే నీకు వరుడు కాగలడు,”  
అని వెళ్ళిపోయాడు.

ఇక్కడిలా పుండగా—చిత్రారణ్యంలో  
కూబరుడు మాంత్రికుడున్నాడు. వాడు  
కుద్రదేవతారాధన చేసి చాలా శక్తులు  
సంపాదించాడు. సమస్త భూలోకానికి  
సార్వభౌముడు తావాలని వాడి కోరిక.  
స్వర్ణలతను వివాహం చేసుకుంచే తప్ప  
వాడి కోరిక సిద్ధించదని, ఒక కుద్రదేవత  
వాడికి చెప్పింది. అయితే స్వర్ణలత  
జప్తపడి వాణి పెళ్ళి చేసుకోవాలి !  
వాడామెను బలవంతం చేస్తే శక్తులన్నీ  
నశించిపోయి సామాన్యుడైపోతాడు.

కూబరుడు తన మాంత్రిక శక్తితో  
అకాశయానం చేసి, అదృశ్య రూపంలో  
స్వర్ణలత పుండె అంతఃపుర మందిరం  
చెరుకున్నాడు. ఆ సమయంలో స్వర్ణలత  
హంసతూలకాతల్పంమీద మైమరచి  
నిద్రపోతున్నది. అతి సమీపంలో పుండి  
అమె అందాన్ని చూసి దిగ్రాంతుడైన  
కూబరుడు, “జంతకాలం సార్వభౌముడు  
తావాలని, ఈమెను పెళ్ళి చేసుకోవాలను  
కున్నాను. కానీ, ఈమెను పెళ్ళి చేసు  
కోవడమే సార్వభౌమత్వమని ఇప్పుడు  
అనిపిస్తున్నది !” అనుకున్నాడు.



స్వర్ణలత తెల్లవారు రూమున నిద్ర  
లేచింది. అప్పుడు కూబరుడు అదృశ్య  
రూపం విడిచి, అమెముందు ప్రత్యక్ష  
మయ్యాడు. స్వర్ణలత అతణ్ణి చూసి  
కలవరపడింది. కూబరు డామెతే,  
“నుండరి ! కలవరపడకు. నేను నీకు  
ఎటువంటి అపకారం చెయ్యాను. నిన్ను  
ప్రేమించి ఇక్కడికి వచ్చాను.” అంటూ  
తన కథ చెప్పాడు.

అంతా విని స్వర్ణలత, “నేను రాజ  
కుమార్తెను. రాజకుమారులలో ఒకరిని  
వివాహం చేసుకుంటాను. మాంత్రికుడి  
మైన నీతో నా పెళ్ళి జరగదు కాక జర  
గదు,” అని కూబరుడికి చెప్పింది.



కూబరుడు నవ్య, "నా శత్రీతలియక అలా మాట్లాడుతున్నాను. ఈ ఆంతః పురంతో సహ నెన్ను నేను కోరిన చోటుకు తీసుకుని వెళ్లగలను. అత్యంత బల వంతు లైన రాజకుమారులను, నాకు సేవకులుగా చేసుకోగలను. నువ్వు నెన్న పెళ్లి చేసుకుంటే ఈ ప్రపంచంలోని సమస్త సుఖాలూ నీవి. నాతో పెళ్లికి జష్టపదకపోతే, నీ దేశాన్ని సర్వనాశనం చేస్తాను," అన్నాడు.

మాంత్రికుడన్నంత పని చేయగలడని స్వర్ణలత భయపడింది. ఆమె కాసేపాలో చించి, "మూడు పురతులకొప్పకుంటే, నేను నెన్న పెళ్లి చేసుకుంటాను. లేదా

నువ్వు నా దేశాన్ని నాశనం చేసేతోగా, నేను అత్యహత్య చేసుకుంటాను," అన్నది.

వెంటనే మాంత్రికుడు, "నీ పురతు లేమిటో చెప్పు!" అన్నాడు.

"మా దేశంలోని ప్రజలు రెండు మతాలవారు. వాళ్లు మా మతం గాప్ప దంటే మా మతం గాప్పడని, పరస్పరం కలహించుకుంటూ కాలం వృథా చేయడ మేళక, దుష్టుల్యాలు చేస్తూ శాంతికి భంగం కలిగిస్తున్నారు. వారిలో నువ్వు మార్పి తెచ్చి సౌధరభావం కలిగించాలి. ఇది నా పొదటి పురతు," అన్నది స్వర్ణలత.

"నీ రండో పురతు ఏమిటి?" అన్నాడు కూబరుడు.

"నా తండ్రి ప్రజాక్షేమాన్నశించి ఎన్నే శాసనాలు చేశాడు. వాటిని అమలుపరచడానికి ఎందరో రాజోద్యోగులను నియమించాడు. కానీ వారిలో చాలామంది అవస్తితపరులైపోయారు. వారిని గుర్తించడం నా తండ్రికి కూడా అసాధ్యంగా ఉన్నది. నువ్వు అవస్తితపరులను గుర్తించి, వారిలో మంచి మార్పును తీసుకురావాలి, ఇది నా రండో పురతు," అన్నది స్వర్ణలత.

కూబరుడాలో చనలో పద్మాదు. ఈలోగా స్వర్ణలత, "నీపురదేశపు యువరాజు

పరమ నీచుడు. వాడు నన్ను ప్రేమించాడు. నేను తనను పెళ్ళాడకపోతే, నా దేశాన్ని నాశనం చేస్తానని నా తండ్రిని బెదిరిస్తున్నాడు. వాడి కారణంగా నేను, సాకెంతో ఇష్టమైన విదేహ యువరాజు చిత్ర సేనుణ్ణి మరిచిపోవాలనుకుంటున్నాను. నువ్వు నీహర యువరాజులో మంచితనాన్ని ప్రవేశపెట్టాలి! ఇది నా మూడో పరతు," అన్నది.

ఇది విని ఉలిక్కిపడిన కూబరుడు, "అయితే నువ్వు చిత్రసేనుణ్ణి ప్రేమి స్తున్నావన్నమాట! అలాంటప్పుడు నీ పరతులు పాటించినంత మాత్రాన ఇష్టపడి నన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటావా?" అని అడిగాడు.

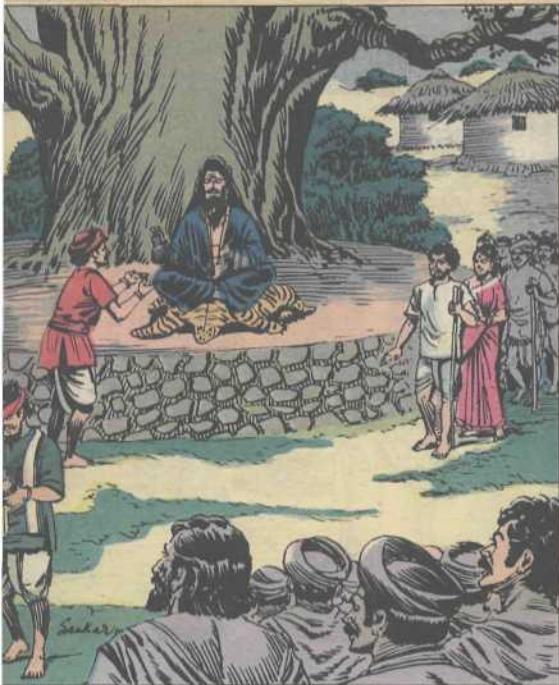
"నా దేశ క్షీమంకోసం, నీచుడైన ఆ నీహర యువరాజునే పెళ్ళాడ్దానికి సిద్ధ పద్ధాను. ఇన్ని మంచి పనులుచేస్తే నిన్నెందుకు పెళ్ళిచేసుకోను?" అన్నదిస్వర్ణలత.

"నరే, నేను వెఱుతున్నాను. నువ్వు నేను తిరిగి వచ్చేలోగా ఇంకెవరినీ వివాహం చేసుకోలేదు. అందుకు నీ మెడలో ఈ హరాన్ని వేస్తున్నాను. నేను తప్ప నిన్నెవరు తాకినా, ఈ హరం పామై వారిని కరుస్తుంది. అంతెకాక, నేనుతప్ప ఇంకెవ్వరూ, ఈ హరాన్ని నీ మెడలోంచి తొలగించలేదు," అంటూ స్వర్ణలత



మెడలో ఒక ముత్యాల హరాన్ని వేసి, అక్కడినుంచి బయల్దైరాడు.

మాంత్రికుడు ముందుగా ఉపాసనా మందిరం చేరుకుని, మొత్తం కుద్రదేవత లందరినీ మంత్రేచ్ఛారణతో ఏలిచాడు. వాళ్ళందరూ ప్రత్యక్షమై, వాడి కోరిక విని, "ఇంత వరకూ మమ్మలైవరూ ఇలాంటి కోరిక కోరివుండలేదు. నీ కారణంగా మేమూ పునితులమయ్యే అవకాశ మున్నది. మా సర్వశక్తులూ నీలో ప్రవేశ పెడుతున్నాం. కానీ నీ కార్యసాధనకు, నువ్వు ప్రేమదేవత నారాథించాలి. మా శక్తులు నీ బలాన్ని పెంచుకుంటాయి. అందువల్ల ఈ ప్రపంచంలో ఏ శక్తి



నిన్నావహించి వుండగలను. ఇష్టమైతే  
చెప్ప!'' అన్నది.

మాంత్రికుడు సంతోషంగా అంగీక  
రించాడు.

ముందుగా కూబరుడు ప్రజలమధ్యకు  
వెళ్ళి, తాను దైవాంశ కలవాడినని చెప్పు  
కున్నాడు. వాడు చూపే మహిమలు  
ప్రజలనెంతగానే ఆకర్షించాయి. కొద్ది  
రోజుల్లోనే ఎందరో వాణ్ణి నమ్మి భక్తులు  
కాసాగారు.

కూబరుడు చాలా మంచి పనులు  
చేశాడు. ఎందరికో అసాధ్యమైన వ్యాధు  
లను నయం చేశాడు. గుడ్డివారికి చూపు  
తెప్పించాడు. పేదవాళ్ళకు ఉచ్చిచ్చాడు.  
శీడువారినపొలాల్లో పంటలు పండించాడు.

తర్వాత కూబరుడు, దేవుడి గురించిన  
ప్రచారం ప్రారంభించాడు. ఏ మతం  
వారికా మతం నమ్మి రూపంలో కని  
పించి, ''మీరు నమ్మి దేవుడి పేరేమయినా,  
మీరంతా సోదరులు. మీరు పరస్పర  
ద్వేషంతో ఒకరినైకరు నాశనం చేసు  
కుంటూంటే చూస్తూ నేను భరించలేను.  
నాకు దుఃఖం కలిగించే పనులు మీరు  
చేయకండి!'' అని చెప్పాడు.

క్రమంగా ప్రజల్లో మార్యు రాసాగింది.  
ఆవంత్తి దేశంలో మతవిద్యాపాలు నశించ  
తుంది. నీ కార్యస్థితి కోసం, నేను  
ఉమ్మె కాక, కూబరుడికి భక్తులేని

నిన్నెదిరించలేదు. అయితే, మనిషిని  
జయించడానికి మాత్రమే శక్తి పనికి  
వస్తుంది. మనసును జయించడానికి  
ప్రేమ అవసరం. నువ్వు గ్రహించావే  
లేదో—నువ్వు తలపెట్టిన కార్యం మన  
సుకు సంబంధించినది!'' అన్నాడి.

కూబరుడు వెంటనే ప్రేమదేవతను  
అరాధించాడు. వాడు మహాశక్తిమంతుడు  
కావడంవల్ల, త్వరలోనే ప్రేమదేవత  
వాడికి ప్రత్యక్షమై, ''ప్రేమ లేనిదే నీ  
కోరిక తీరదు. అయితే, నువ్వు పరమ  
నీచుడివి; స్వార్థపరుడివి. నీలో ప్రేమ  
అంకురించడానికి చాలా కాలం పడు  
తుంది. నీ కార్యస్థితి కోసం, నేను

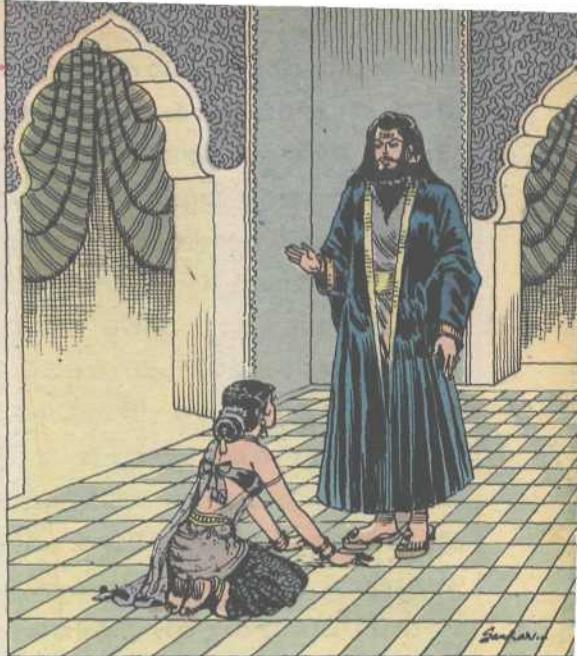
వారందరూ అవినీతిని విడిచిపెట్టారు.  
రాజు ద్వేగులందరూ కూబరుడి చెంత చేరి  
తమ పాపాలు కడిగేసుకుని కొత్త జీవితం  
ప్రారంభించారు.

ఇది జరిగాక కూబరుడు వివిధ  
రాజ్యాల్లో సంచారం చేశాడు. ఎక్కుడకు  
పెళ్ళినా భక్తి ప్రేమభావాలతో ప్రజలు  
వాడిముందు సాగిలపడసాగారు. ఆ  
విధంగా పరమ దుష్టుడైన నిషారదేశపు  
రువరాజు కూడా కూబరుడి భక్తుడై  
సన్మార్గంలో ప్రవేశించాడు.

అనుకున్న దానికంటే ముందుగానే,  
కూబరుడు అసాధ్యమనుకున్నవన్నీ  
సాధించి, స్వర్ణలతవద్దకు తరిగివచ్చాడు.

అమె వాడిముందు సాష్టోంగపది,  
“సువ్యవ్య మాంత్రికుడివి కాదు, దేవుడివి.  
నాకోసం ఇన్ని సాధించడం మానవ  
మాత్రులకు సాధ్యంకాదు. నువ్వు నన్ను  
పెళ్ళిచేసుకుంటే అది నా ఆదృష్టంగా  
భావిస్తాను,” అన్నది.

కూబరుడు నవ్వి, “నేను నిన్ను  
పెళ్ళాడాలని రాలేదు. నీ మెడలోని  
హరాన్ని తెలగొంచి, నిన్ను స్వతంత్రు  
రాలని చేయాలని వచ్చాను,” అన్నాడు.  
స్వర్ణలత ఆశ్చర్యంగా, “అయితే,  
నువ్వు నన్ను ప్రేమించడం లేదా?” అని  
అడిగింది.



కూబరుడు గంభీరంగా, “మాంత్రి  
కుడిగా నిన్ను ప్రేమించినప్పుడు నిన్ను  
పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకున్నాను. ఇప్పుడు  
నేను దైవాంశ కలవాళ్లి. అందువల్ల  
నిన్ను కోరను. నీ ప్రేమకు న్యాయం  
జరగాలని కోరుకుంటాను. నువ్వు విదేహ  
యువరాజు చిత్రుసేనుణ్ణి వివాహం చేసు  
కుని సుఖంగా జీవించు,” అని స్వర్ణలత  
మెడలోని ముత్యాలపూరం తిసుకుని,  
అక్కడినుంచి పెళ్ళిపోయాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజు,  
ఎన్నే శ్రమలకోరిచు కుద్దుదేవతల ను  
ప్రత్యక్షం చేసుకుని, సమస్త భూలోకానికి  
సార్వభౌముడు కాదలచిన కూబరుడు,

అది సాధ్యమయ్యే తరుణంలో, ఎందుకు చేజేతులా జారవిదుచుకున్నాడు? తను దేవాంశ కలవాళ్లని వాడనడం, అజ్ఞాన జనిత అహంకారం కాదా? ఒకవేళ అది కాదనుకుంటే—స్వర్షలత పెట్టిన ఘరతు లను సాధించే ప్రయత్నంలో, వాడు తను మహామాంత్రికుడినన్న సంగతి మరిచి, ప్రేమా, సాదరభావంలాంటి పేలవమైన శబ్దాలను పల్లిస్తూ, అతి సామాన్యమైన మనిషి దశకు దిగజారిషాయాడా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసే కూడా చెప్పికఊయావే, నీ తల పగిలిషాతుంది,” అన్నాడు.

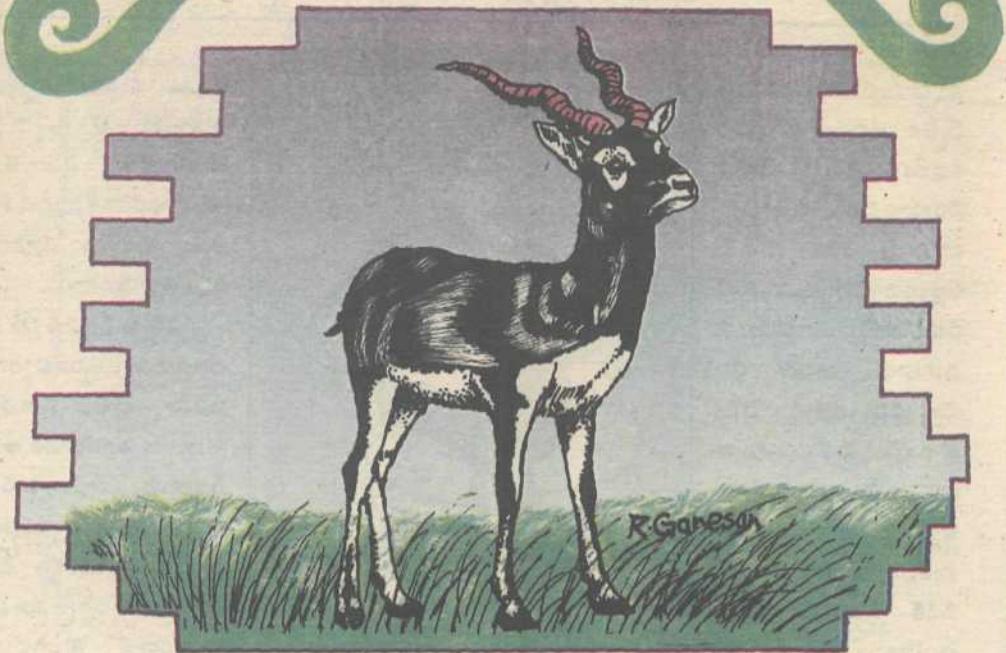
దానికి విక్రమార్గాడు, “కూబరుడు స్వార్థాన్ని, అధికారాన్ని ప్రేమించినవాడు. అందువల్ల, వాడారాధించినవారు కుద్ర దేవతలయ్యారు; శక్తులు కుద్రశక్తులయ్యాయి. కానీ వాడు స్వర్షలతను ప్రేమించాడ, వాడి దేవత ప్రేమదేవత అయింది. వాడి శక్తులు దైవమహామాయాయి. అది గ్రహించే వాడు, తను

దేవాంశ కలవాళ్లని అన్నాడు. అందులో అజ్ఞానం గానీ, అహంకారం గానీ ఏమీ లేదు. అల్పలూ, శక్తిహినులూ చిలక పలుకుల్లా పలికే దయ, కరుణ, జాలి, ప్రేమలాంటి మాటలకు కారణం మాన సిక బలహినత కావచ్చు. కానీ వాటిని మహాశక్తిమంతులైన కూబరుడిలాంటి వాళ్లకు ఆపాదించడం ఆర్థరహితం, హస్యస్వదం అవుతుంది. కుద్రశక్తుల నారాధించి సమస్త భూలోకానికి సార్వ భౌముడు కావాలని ఆశించిన తరుణంలో, కూబరుడు కేవలం కుద్రమాంత్రికుడు. ఆ తర్వాత స్వర్షలత ఘరతులను సాధించే ప్రయత్నంలో వాడి ప్రపృతి షూర్ప్రిగా మారిషాయింది. ఆ కారణంగానే వాడు, స్వర్షలతను పెళ్ళాడెందుకు తిరస్కరించాడు!” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం, కలగగానే, బేతాళురు శవరతో సహమాయమై, తిరిగి చెట్టుకాగ్గాడు.—(కల్పతం)

[అధారం: “మసుంధర” రచన]





R.Ganesan

మనదేశ్శ పత్రాలు-జంతువులు :

### నల్లజింకలు

మనదేశంలో ముఖ్యంగా నాలుగు రకాల జంకలు ఉన్నాయి. అవి చింకారా జంకలు, 'జ్లై బక్' అనే సల్లజంకలు, చౌసింఫూ అనే నాలుగు కొమ్ముల జంకలు. నీలగాయు అనే సీలిరంగు జంకలు. ఈ నాలుగు రకాలలో అన్నటికన్నా అయిపైనని సల్లజంకలు. ఇవి మన దేశంలోని 'యాంటిలోప సెర్టిఫీక్షెప్' అనే జాతికి చెందిన జంకలు. శరీరమంతా నలుపు, తెలుపు మచ్చలతో నిగనిగలాడుతూ పుండరం ఈ లెళ్ళ ప్రత్యేకకత. మగజింకల కొమ్ములు నుఱులు కిరిగి వుంటాయి. భుజాలవరకు 80 సెం. మీ. ఎత్తు కలిగిన ఈ జంకలు 40 సి.గ్రా. బరువు వుంటాయి. వీటికి శక్తివంతమైన కంటిచూపు పుంటుండిగాని, ప్రూణిక్షెట్, వినికిడిక్షెట్ మాత్రం తక్కువ!

ఒకప్పుడు మన దేశమంతరా నివసించిన ఈ జంతువులు ప్రస్తుతం గుజరాత్, రాజస్థాన్, పెంజాబు ప్రాంతాలకే పరిమితాలై పోయాయి. దక్కిల లారకదేశంలో ఇవి మద్రామలోని 'గిండి సెపనర్ పార్క్'లో ఉన్నాయి. 1924 వ సంవత్సరాలో ఆనాటి గపర్సర్ పిటని ఆక్ష్యు ప్రేపేచిప్పారు. ఈ లెళ్ళ వింతగా గంతులు చెప్పు అఱ వేగంగా పరిగెత్తే దృశ్యం కనుపించు చేస్తుంది.

## కథలు చెప్పడంలో నేర్చరి!

మద్రాసులోనిఒకనుప్రస్తుత ప్రతిక జటిల పిల్లలకు కథలు చెప్పే ఓటీని నిర్వహించింది. ఆ ఓటీలో దాదాపు 100 మంది పిల్లలుపాట్లోన్నారు. మొదటి పదశోతలో యాబైమంది మిగిలారు. వారిలో పద ముగ్గురిని కథలు చెప్పడంలో నేర్చరులుగా భావించి లఘుమతులు ఇచ్చారు. అలా లఘుమతి పాందిన వారిలో ఇదేళ్లు దిపక శ్రీనివాసన ఒకడు.

ఆంటేకాదు; ఆ ఓటీలో పాట్లోన్న ఒకే ఒక 'స్ట్రాష్టిక్' చైల్డ్ దిపక. అంటే—పుట్టుకపే వచ్చిన నరాల బలహిసత కారణంగా నరిగ్గా మాట రానివాడు!

ఈ నరాల బలహిసత కారణంగా నరిగ్గా మాట్లాడడానికి ఇబ్బంది పడే దిపక—తను పెద్దల సుంచి విన్న తెలాలి రామకృష్ణ కథలనూ, బీర్చులీ కథలనూ అద్భుతంగా వివరించి న్యాయస్థాంతరమై మొప్పించాడు.

'స్ట్రాష్టిక్ స్ట్రాష్టి అఎ ఇందియా' అధ్యార్థంలో మద్రాసులో నడుపుతూన్న ప్రత్యేక 'విద్యా కేంద్రం'లో ఇంటి పాందుతూన్న వాళ్లలో దిపక చాలా ప్రత్యేకమైనవాడుగా చెబుతున్నారు. దిపక రోజు ఆ విద్యాకేంద్రానికి వెళుతూ, అక్కడ



ఇక ఓ పాందుతున్నాడు. అప్పుడు ఆ కుర్రాడి మొహంలో విమూతం వినుగూ, బాధా కనిపించడం లేదు. ఎప్పుడు చూసిన సమ్మతు పుంటాడు.

దిపక ఇంటిపద్మ టి ని చూడడానికి, ముఖ్యంగా సినిమా పాటల కార్య క్రమాలు చూడడానికి ఇష్ట పడతాడు. వారం వారం ప్రపారమయ్యే ప్రపంచ వాతలు—‘పరత్త దినో నిక’ కార్యక్రమాన్ని

చూడడమే కాదు; ఆ తరవాత కొన్నాళ్లకు ఆ వార్తలను వరువుక్రమంలో చెప్పగల అద్భుత మైన జ్ఞాపకశక్తి దిపకకు ఉన్నది. తమ ఇంటికి తరచూ వచ్చే బంధుమితుల పేర్లూ, చిరు నామాలూ మాత్రమే కాదు, వాళ్ల ఉలిఖాన నెంబల్లు కూడా సునాయానంగా చెప్పకలుగు తున్నాడి ఇదేళ్లు కుర్రాడు. క్రికెట్, లెన్నీస్, పుత్ర బాల అంటే చాలా ఇష్టపడతాడు. కపిల్ దేవ ఈ పసివాది అభిమాన క్రిందాకారుడు.

చురుకైన చూపులతో కనిపించే దిపకు దురదృష్టపూర్వత్తు చేతులతో రాయుడానికి సాధ్యం కాదు. కని, రాయుగలిగితే మాత్రం చక్కటి కథలు రాసి ప్రతికలకు పంపేవాడే!

## మీకు తెలుసా?

1. మెట్టమొదటి 'పాహాతీనదన్సు' ఏ నగరంలో ఉరిగింది ?
  2. హండిధాషలో మెట్టమొదట రామాయణాన్ని రచించినవారెవరు ?
  3. కలక త్రాతోని 'బొహానికత్ గారైన్స్' ప్రశ్నేకత ఏమిటి ?
  4. ఒక పట్టయను గాథలో తండ్రి కొడుకులు ఒకరితో ఒకరు యుద్ధానికి దిగి, తాము ఎవరని గ్రహించేరోగానే ఇద్దరూ మరణిస్తారు. వారెవరు ?
  5. మన కొమ్మెదవ లోకసభ ఎన్నికలకు ఒక ప్రామాణ్యత ఉన్నది. ఏమిటది ?
  6. జవహర్లాల్ నెప్రూ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పదపీఠాద్యతలను ఎన్నిసాట్లు నిర్వహించారు ?
  7. ఇంగ్లీషు బాపకు అష్టరాలు 26. మరి రెండు యూరోపియన్ బాపలకు కూడా ఇరవై ఆదు అట్టారే ఉన్నాయి. అవి ఏవి ?
  8. థిల్లీ సుల్తాను ఒకరు 'పోలో' అట ఆడుతూ మరణించారు. ఆయన ఎవరు ?
  9. రాజు రంజిట్ సింగ్ అభిమానించిన గుర్దం పేరేమిటి ?
  10. గంగా-యమునంతో పాటు 'కుంభమేలా' లతో సంబంధం గల నదులు ఏవి ?
  11. శిక్షులు, ఇద్దరూ గురువుల జన్మదినోత్సవాలను ఘనంగా జరుపుతంటారు. వారెవరు ?
  12. 'బల్ఫ్రెట్' లో 'మెటూడర్' (విశేష) ఈ ఇచ్చే అష్టన్నుతమైన బహుమతి ఏమిటి ?
  13. బెంగాలూరులోని 'కాళ్యాతి మూర్గాజియం' ప్రశ్నేకత ఏమిటి ?
  14. ఇండియాలో మెట్టమొదటి 'అర్చ్-విషవ్' ఎవరు ?

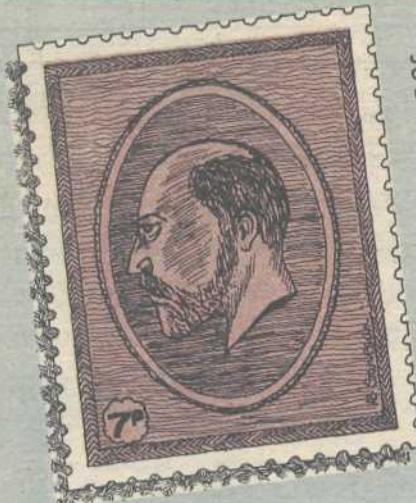
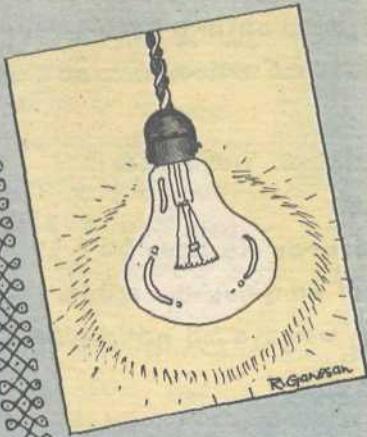
సమాధానాలు

|     |   |     |  |
|-----|---|-----|--|
| ११. | “ तुम्हारे द्वारा किया गया अभियान का उद्देश्य क्या है ? ” | १२. | “ आपका इस अभियान का उद्देश्य क्या है ? ” |
| १३. | “ आपका इस अभियान का उद्देश्य क्या है ? ”                  | १४. | “ आपका इस अभियान का उद्देश्य क्या है ? ” |
| १५. | “ आपका इस अभियान का उद्देश्य क्या है ? ”                  | १६. | “ आपका इस अभियान का उद्देश्य क्या है ? ” |
| १७. | “ आपका इस अभियान का उद्देश्य क्या है ? ”                  | १८. | “ आपका इस अभियान का उद्देश्य क्या है ? ” |
| १९. | “ आपका इस अभियान का उद्देश्य क्या है ? ”                  | २०. | “ आपका इस अभियान का उद्देश्य क्या है ? ” |

# చందులు కబ్బర్లు

పిటార్టు స్వప్నించిన ధర !

ఆచ్చుదైన స్టోంషను మంచి దరకత అమృతపుశాయి. ఇంగ్లాండు రాజు ఏడవ ఎల్ఫ్రెడ్ డంకోమ్మె కలిగిన 1804 వ సంవాదికి చెందిన ఒక స్టోంషను ఇటీవర 56,000 అమెరికా దాలర్లకు అమృతయింది. 20 వ శతాబ్దిలో ఎత్తువ దర వలికిన ఈ ఊదారంగు త్రిచేష స్టోంషను స్వీట్ల్యూండుతు చెందిన ఒక ‘స్టోంష కార్బోనిట్స్ న్యూయార్కు’.



బాలాకొలం వెలిగే బల్యా !

కారిపోర్ట్రూయార్స్ ని ఒక కంపెనీ, అనేక సంవర్గాల వరకోదనయ ఇరిపి 20,000 గంటలనేష వెలిగే ఎక్స్‌ప్రెస్ లెఱ్యూను దూచాందించింది. ఎలక్ట్రానిక్ టైట్, ఐ.ఎస్.ఎస్.ఎస్ అని విలపందే ఈ లెఱ్యూ రోహు 3 గంటల ప్రకారం అయిపే 18 సంవర్గాల వెలగుండన్నమాట !

సూచేణ్ కొలువ

మర్యాదలాసముద్రాన్ని, ఎల్ర సముద్రాన్ని కలిపే సూచేణ్ కొలువ రోతు 18 మీటర్లు. ఈ రోతును 22 మీటర్లు దేనే వభకాన్ని చేపర్తువని ప్రారంభించాడు. ఈ వభకం పూర్తయిన్నటయికి, ఇంకా కొన్ని ఓరియ ఆప్రికా శీరాన్ని చుట్టుకుని వెళ్లిపంచిన అవసరం రేణుండా కిన్నగా వెళ్లిదానికి అవశాసం వీర్పులుతుంది. ఈ అభివీక్షణ వభకంవల్ల ప్రవంచం మొత్తంమీద దాదాపు 90 రాం వాటియ్యున్కట ప్రయోగం పొంద గంపని భావిస్తున్నాడు.





## ఉదారబుద్ధి

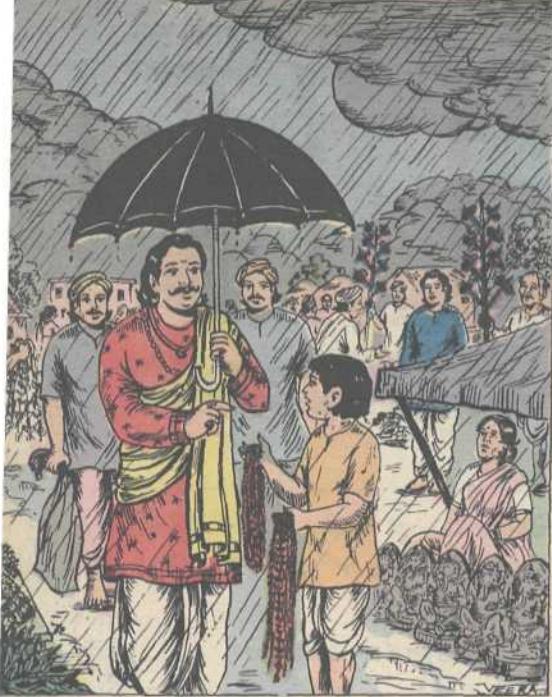
రంగాపురం అనే గ్రామానికి. సుందరం అనే యువకుడు ఉపాధ్యాయుడుగా వచ్చాడు. ఆ గ్రామాన్ని గురించిగానీ, అక్కడి ప్రజలను గురించిగానీ అతడి కేమీ తెలియదు. గ్రామం చేరుతూనే అతడు, ఆ ఊరి జమీందారును కలుసు తుని, తనను పరిచయం చేసుకున్నాడు. జమీందారు, అతడికి పుండెందుకు మంచి ఇల్లూ ఇతర సాక ర్యాలూ ఏర్పాటు చేయించాడు. సుందరానికి, జమీందారు చాలా మిత్రభాషిగానూ, గంభీరంగానూ కనిపెంచాడు.

సుందరం వచ్చిన వారం రోజులకు వినాయకచవితి వచ్చింది. అయితే, తెల్ల వారితే పండగ అనగా, హరాతుగా ఆకాశం నిండా సేఫూలు కమ్ము కుంభపృష్ఠి మొదలయింది. బాగా తెల్లవారిం తర్వాత కాస్త వాన తగ్గినా వీధులన్నీ జలమయం అయి

పోయాయి. అయినా, పండగ గనక వీధు లన్నీ క్రమంగా జనంతో క్రిక్కిరిసి పోయాయి.

వీధులవారగా పుప్పులూ, పత్రి, మట్టి వినాయకుడి లాంటివి అమ్ముకునేవాళ్ళు, చలికి వణుకుతూ, వానను తిట్టుకుంటూ కూర్చున్నారు. పాలవెల్లులకు తాళ్ళు పేని అమ్ముకునే పసివాళ్ళు సైతం చలికి వణుకుతూ, కొనేవాళ్ళకోసం అశగా చూడసాగారు.

వినాయకుడి హూజకు పుప్పులూ, పత్రి కొనేందుకు నుందరం వీధిలోకి వచ్చాడు. పదెళ్ళు నిండని పసివాళ్ళు, అరవైళ్ళు దాటివ వృద్ధులు అశగా, ఆరాటింగా అరుప్పూ వస్తువుల్ని అమ్మజూపదం అతడి కంటబడింది. ఒకచోట జమీందారు గొడుగు వేసుకుని స్వయంగా అక్కడికి వచ్చి, పాలవెల్లులకు తాళ్ళు అమ్ము ఒక



నొకర్ల వాటన్నిటినీ బుట్టలోక ఎత్తుకుని  
దివాణానికి వెళ్ళిపోయారు.

పసివాళ్ళనీ, ముసలివాళ్ళనీ అయినా  
చూడకుండా, అలా బేరమాడి అన్ని కొని  
జమీందారు ఏం చేసుకుంటాడో, సుంద  
రానికి ఆర్థం కాలేదు. బహుశా, వాటిని  
కొంచెం లాభానికి తన నొకర్లచేత, ఇతరు  
లకు అమ్మిస్తాడమో అను కున్నాడు,  
సుందరం.

ఆసమయంలో, వినాయకపూజాసామగ్రి  
కొనెందుకు, ఆక్కడికి సుందరంతో పాటు  
పని చేసే ఉపాధ్యాయు డేకడు వచ్చాడు.

సుందరం, అతడికి తను చూసింది  
చెప్పి, “వీళ్ళందరూ జమీందారు కు  
భయపడి, ఆయన అడిగిన థరకు తమకు  
గిట్టుబాటు కాకపోయినా ఇచ్చేసివుంటారు.  
చూడబోతే జమీందారు కర్కుటకుడిలా  
వున్నాడు! వీళ్ళందరూ చలికి వఱు  
కుతూ, పాటుకోసం ఇలా విధిలో కూర్చుని  
వుంటే, మానవత్వం అన్నది మరిచి,  
అలా గినిగిని బేరమాడి కొనడం ఏమిటి?”  
అన్నాడు ఆవేశంగా.

సుందరం మాటలకు ఉపాధ్యాయుడు  
నెచ్చుకుని, “జమీందారుగారి గురించి  
అలా అవమానకరంగా మాట్లాడకండి.  
మీకు తెలియదు, ఆయన దేవుడి లాంటి  
మనిషి,” అన్నాడు.

కుర్రవాడి దగ్గిర నిలబడి బేరం అడు  
తున్నాడు. ఇది చూసి సుందరానికి  
ఆశ్చర్యంతోపాటు మనసులో బాధ కూడా  
కలిగింది.

జమీందారు, కుర్రవాడు చెప్పిన థరకు  
చాలా తగ్గించి అడుగుతున్నాడు. తర్వాత  
పత్రి, పుష్టులూ అమ్మువాళ్ళ దగ్గిర  
కూడా జమీందారు అదే విధంగా బేరం  
అడసాగాడు. ఇది గమనించిన సుంద  
రానికి, జమీందారు మీద చాలా ఏప్పుడు  
భావం కలిగింది.

జమీందారు ఆ విధంగా కొనరికానరి  
బేరమాడి, ఆక్కడ పున్నవాళ్ళ తెచ్చిన  
వస్తు కొనేకాడు. ఆ వెంటనే ఆయన

“నాకు తెలియదు. దేవుడి లాంటి మనిషి ప్రవర్తన ఇలా వుంటుందన్న మాట!” అన్నాడు సుందరం అవేళనగా.

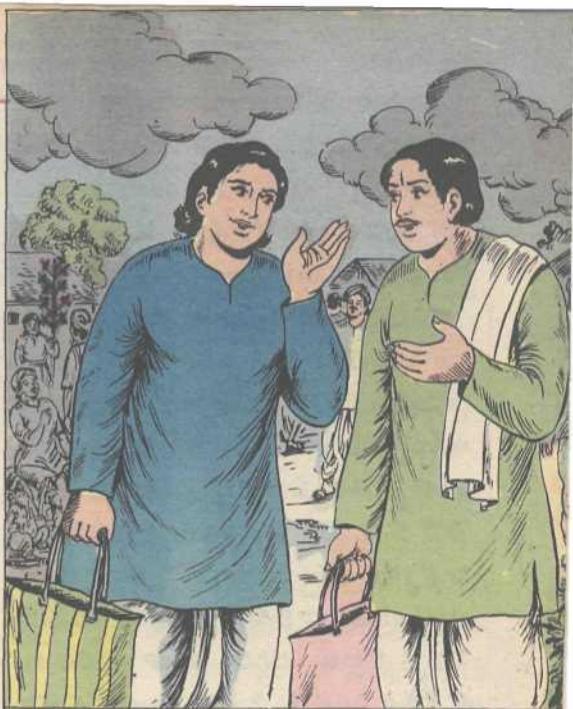
ఉపాధ్యాయుడు ఏదో అనబోయి ఆగి, “సరే, నాతో రండి. ఒకసారి జమీందారుగారి ఇంటికి వెళ్లి వద్దాం,” అంటూ ముందుండి, దారి తీశాడు.

వాళ్లు వెళ్లేసరికి జమీందారు, నొకర్దచేత తను కొన్న పుష్టులూ, పత్రి లాంటివి, ఒక ఎత్తుయిన అరుగు మీద గుట్టలుగా పోయిస్తున్నాడు.

ఆయన సుందరం వాళ్లను చూసి అప్పాయింగా పలకరించి, “అనుకోకుండా పండగహూట అతిథులొచ్చారు!” అని నొకర్దచేత కొత్తబట్టలు తెప్పించి, “బాగా తడిసిపోయిస్తున్నారు. తలలు తుఱుచుకుని ఇవి కట్టుకోండి,” అన్నాడు.

సుందరం, జమీందారు కేసి అయ్యా మయింగా చూసి, తోటి ఉపాధ్యాయుడితో పాటు పక్కనున్న గదిలోకి వెళ్లి, కొత్త బట్టలు కట్టుకుని రాగానే, జమీందారు వాళ్లను కూర్చోమని, నొకరుచేత వాళ్లకు వేడివేడి పాలు తెప్పించి ఇచ్చాడు.

ఆ సమయంలో జమీందారు ఉదార ప్రవర్తనకు ఎంతగానే ఆశ్చర్యపోయిన సుందరం, ఆయనతో, “అయ్యా, తమరు



అయ్యా భావించక పోతే, నేను ఒక చిన్న సంశయం గురించి తమకు మనవి చేయదలి చాను,” అన్నాడు ఎంతో వినయంగా.

“ఏమిటా సంశయం? నేనెం అనుకోను. దాపరికమెందుకు, అడగండి!” అన్నాడు జమీందారు చిరునవ్వుతో.

అప్పుడు సుందరం హూలూ, పత్రి అమ్మేవాళ్లతో జమీందారు ప్రవర్తించిన తీరు గురించి చెప్పి, “వాళ్లతో అతిగిజినపట్టుగా బేరాలాడిన ఆ జమీందారుగారూ, తమరూ ఒకరేనా. అన్నంత సంశయం కలుగుతున్నది నాకు, క్షమించాలి!” అన్నాడు.

ఈసారి జమీందారు పెద్దగా నవ్వి,  
"మనిషిని మనిషి అదుకోవడం న్యాయమే  
నంటారా ?" అని అడిగాడు.

"జిది అదుకోవడమా ! " అన్నాడు  
సుందరం విస్తుపోతూ.

"మరి, అదుకోవడమే గదా. ఈ వాన  
ముసురులో వాళ్ళు ఎంతో దూరం నుంచి  
శ్రేష్ఠమపడి తెచ్చిన హూలూ, పత్రి ఎలా  
అమ్ముడుపోతాయి ? ఆ కారణంగానే,  
వాళ్ళు తెచ్చినవాటిల్లో ఎక్కువ భాగం  
నేనే కొని, మా నౌకర్లకూ, ఇరుగుపొరుగు  
వాళ్ళకూ ఇవ్వదిలచాను," అన్నాడు.

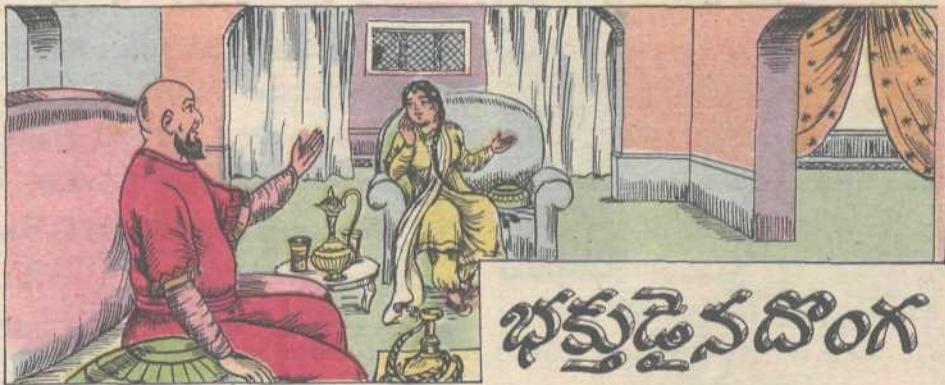
"జంత దానగుణం వున్న తమరు,  
చిన్న పిల్లల దగ్గిర కూడా బేరం ఆడి  
కొనదం ఎందుకు ? ఏదో కొంత ఉబ్బిచ్చి,  
వాళ్ళకు సాయ పడవచ్చు గదా ?"  
అన్నాడు సుందరం.

ఇందుకు జమీందారు తల అర్థంగా  
తిప్పి, "జవ్వువచ్చు, కానీ జవ్వును ! మీరు  
కొత్తగా మా గ్రామం వచ్చిన ఉపాధ్య  
యులు గనక, కొంత వివరంగా చెబు

తాను. వినాయకచవితి రోజుల్లో, ఈ  
ప్రాంతాల ఎంతో కొంత వాన కురవడం  
అన్నది పరిపాటు. ఇది ఎరిగినవాళ్ళు  
గనక, తాము తెచ్చే హూలూ, రకరకాల  
పత్రి అమ్ముకం కాకుండా మిగిలిపోదని,  
ఏదో ధరకు జమీందారుగారు కొంటారని,  
వాళ్ళు నమ్మకం. అందుకే, ఏదైనా పెద్ద  
వర్షం కారణంగా, అపస్తు కొనుగోలుకాని  
పరిస్థితి ఏర్పడితే, నేనే బేరం ఆడినట్టు  
నటించి కొనేస్తాను. అలా కాక ఉట్టినే  
డబ్బిస్తానంటే, వాళ్ళు సోమరిపోతుల్లా  
తయారచుతారు. కోరి సోమరిపోతుల్లి  
తయారు చేయడం కన్న మించిన పాప  
కార్యం లేదని, నా నమ్మకం. మీరు  
ఉపాధ్యయులు ! ఆలోచించి చూడండి,"  
అన్నాడు కాంతంగా.

దానితో నుండ రానికి, జమీందారు  
ప్రవర్తనలోని అంతర్యం, అయిన ఉదార  
బుద్ధి ఆర్థమెంది. అతడు రెండు చేతులూ  
జోడించి అయినకు నమస్కరించాడు.  
జమీందారు, అతడి వెన్నుకట్టి నవ్యోడు.





## భక్తుడైనదొంగ

రహీం అనే ధనవంతుడికి ఒక క్రూగాను ఒక కూతురు రజియా చాలా అంద మైనది. రహీంకు గల ఆస్తి పది తరాల పాటు తిన్నా తరిగేది శాదు.

రహీం దైవభక్తి గలవాడు. అతని దిన చర్య బదుఫూటలా నమాట్ చేయటమూ, ఖురాన్ చదవటమూనూ. అల్లాపేరిట తన ప్రాణాన్నయినా ఇచ్చేటంతటి దైవభక్తి గలవాడు అతను.

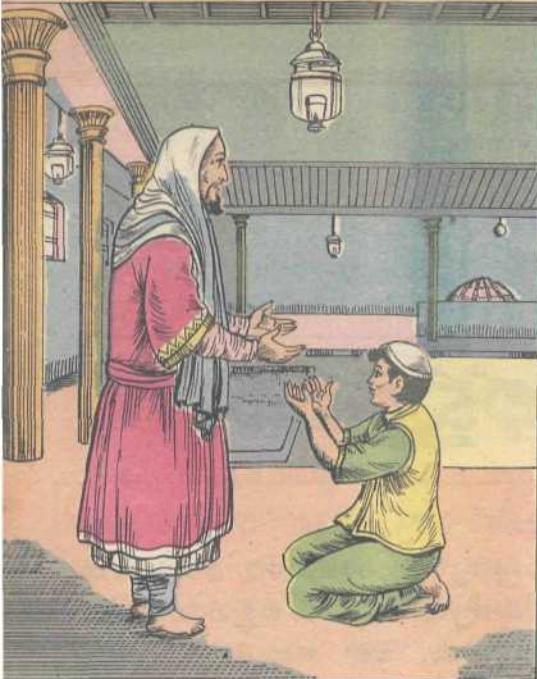
రజియాకు యుక్తవయసు రాగానే ఎంతో మంది ధనవంతులు ఆమెను వివాహమాడేటందుకు ప్రయత్నించారు. కానీ వారిలో దైవభక్తి కలవాడు ఒక క్రూడూ కనిపించలేదు రహీంకు. అయిన తన కుమార్తెను దైవభక్తిగలవాడికి ఇయ్యాలని నిర్దియించుకున్నాడు.

ఒకరోజు రాత్రి రహీం భార్య నుల్లానా తన భరత్తే, “చూడండి, మన అమ్మా

యికి ఎన్నో మంచి సంబంధాలు వస్తున్నాయి. ఎంతోమంది ధనవంతులు వస్తున్నారు. కానీ మీకు ఒక్క సంబంధమూ నచ్చలేదు. ఇలా అయితే అమ్మాయికి వివాహం ఎలా అపుతుంది? ” అని ఎంతో దిగులుతే అన్నది.

“పిచ్చిదానా, మనకు కావలసినంత ధనం ఉన్నది. మన అమ్మాయిని ధన వంతుడికి ఇయ్యాలన్న కోరిక నాకు లేదు. బీదవాడ యినప్పటికి, బుద్ధిమంతుడూ, దైవభక్తి గలవాడూ అయినవాడి కోసం చూస్తున్నాను. అల్లా కృపవల్ల నా కోరిక ఘలించకపోదు,” అన్నాడు రహీం తన భార్యతో.

ఆ రాత్రి రహీం ఇంటి దొంగతనం చెయ్యటానికి వచ్చిన నసీర్ అనే వాడు భార్యాభర్తల సంభాషణ అంతా విన్నారు. మర్మాడు ఉదయం, వాడు రహీం



నమాజ్ కని మసీదుకు వెళ్ళి నమయం గమనించి, అతని కన్న ముందే అతను మసీదు చేరి, వచ్చిరాని నమాజ్ చదువు తున్నట్టు నటించసాగాడు.

రహీం శాసు మసీదుకు పచ్చినప్పుడల్లా ఆ దొంగ ఎంతో భక్తితో నమాజ్ చేస్తూందటమూ, మసీదు లోనే పడుకుంటూ ఉండటమూ గమనించి, నసీరను, “మీదే పూరు, నాయనా? పదిరేజులుగా నువ్వు మసీదులోనే గడపటం చూస్తున్నాను,” అని అడిగాడు.

అందుకోసమే ఎదురుచూస్తున్న దొంగ, “నాకు ఒక ఊరని ఏమీ లేదండి. నాకు తల్లి, తండ్రి, లేరు. అల్లాను ధ్యానిస్తూ

రేజులు గడపటమే నా పని,” అన్నాడు వినయంగా.

“అయితే నువ్వు ఎక్కుడ భోజనం చేస్తున్నావు?” అని రహీం అడిగాడు.

“భగవంతుణ్ణి ధ్యానిస్తూ ఉంటే నాకు ఆకలీ, దప్పి తెలియదు. ఏ రాత్రికో ఆకలి అనిపిస్తే, అల్లా కృప వల్ల ఎవరో ఒకరు నా ఆకలి తీర్చుతున్నారు. దైవ భక్తి చాలు నా కదుపు నిండటానికి,” అని నసీర బొంకాడు.

నిజానికి, ఎప్పుడూ మసీదు లో నే ఉంటున్నాడనీ, పుణ్యాత్మకుడనీ, ఉంరివాళ్ళు అతనికి తినటానికి ఏదో ఒకటి పంపుతూనే ఉన్నారు.

దొంగ మాటలు రహీం నమ్మి, నిజమైన దైవభక్తి అంటే అతనిదే అనుకున్నాడు. “ఇంత చిన్న వయసులో ఎంత దైవభక్తి! పైగా అందగాడు. బుద్ధిమంతుడూనూ. అల్లా కృప వల్ల ఈ నాటకి నా కోరిక తీరింది. నా కుమారెకు తగిన భర్త ఇతనే! ఇతనికి పిల్ల నిచ్చి చేస్తాను,” అని రహీం నిశ్చయించుకున్నాడు. అయిన దొంగకు రేజు తన ఇంటి నుంచి పంచ భక్ష్య పరమాన్నాలు పంపించసాగాడు.

ఇలా నలభై రేజులు గడిచేసరికి దొంగ నిజంగానే దైవభక్తిలో లీనమయ్యాడు. రహీం పంపే తిండి తింటూ, రేజు దైవ

ప్రార్థన చేస్తూ, పెద్దలు చెప్పే నీతి బోధలు వింటూంటే అతనిలో నిజంగానే మార్పు వచ్చింది. అతనికి తాను గయపు తున్నదే ఉత్కృష్ట జీవితం అనిపించింది. అతను తాను చేసిన దొంగ తనాలూ, పాపాలూ తలు చుకుని, భాగ్యానంలో ఉన్నప్పుడు ఏడైవాడు.

రహీం ఒక రోజు అతనితో, "నాయనా, నిన్ను చూస్తూంటే నాకెంతో సంతోషంగా ఉన్నది. నీలాటి భక్తుడి కోసమే చూస్తూ, ఇన్నాళ్ళూ నా కుమారెకు వివాహం చెయ్యలేదు. నువ్వు నా కుమారెను చేసు కుంటే సంతోషస్తాను," అన్నాడు.

ఈ మాటలు వినగానే దొంగ, రహీం కాళ్ళ మీద పడి ఏర్పడ్డా. "నన్ను కిమించంది. బాబూ, నేను దొంగను. ఒక రోజు మీ ఇంటికి దొంగతనానికి వచ్చి, మీ భార్యాభర్తల సంభాషణ విని, మిమ్మల్ని మోసం చేసి మీ కుమారెను వివాహమాడాలన్న దుర్దైశంతో, మీరు మొచ్చుకోగలందులకు దైవభక్తి నటిం

చాను. ఈ నలభైరోజుల భక్తితో నేనెంతో మారాను. ఇక ఎప్పుడూ దొంగ తనాలు చెయ్యాను. కష్టపడి జీవిస్తాను. నా జీవితమంతా అల్లా సన్నిధిలో గడి పేస్తాను. మీ కుమారెకు నేను తగినవాట్లి కాను. అమెను పెళ్ళాడాలన్న దురాశ ఇప్పుడు నాకు లేదు. మిమ్మల్ని మోసం చేసినందుకు నాకు మీరు ఏ శిక్షించినా అనుభవించటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను." అన్నాడు.

రహీం ఈ మాటలు విని నిర్మాంత పొయి, తెరుకుని, "పిచ్చివాడా! తెలియక అజ్ఞానంలో ఏడి చేశావు. పొపం చేస్తే భగవంతుడు క్షమించడన్న జ్ఞానం ఇప్పుడు నీకు కలిగింది. అల్లా నా కుమారెకారకే నిన్ను పంపాడు. మీ కిద్దరికి నేను వివాహం చేస్తాను," అన్నాడు.

రజియాకూ, నసిర్కూ అతివైభవంగా వివాహం జరిగింది. నసిర్ నిజాయితీగా ఉంటూ, మామకు తగ్గ అల్లుడనిపించు కున్నాడు.



## మాట నేర్చు

గురురంకొండ అనే పెద్ద గ్రామంలో, వీరాస్వామి అనే అతను, సాలుగు దారులు కలిసే కూడలిలో చెప్పుల దుకాణం ఒకటి పెట్టాడు. మొదట్లో అతడి దుకాణానికి చాలామంది చెప్పులు కొనెందుకు వచ్చేవాళ్లు. కానీ, ఎవరికి ఏ చెప్పుల జత నచ్చేదికాదు. చెప్పులు వదులుగా పున్నాయనే, లేక మరీ బిగుతుగా పున్నాయనే చెప్పి, వెళ్లిపోతూందేవాళ్లు.

ఈ స్థాతనికో ఒకనాడు వీరాస్వామి బాగా అలోచించ, ఏదే తిరుగుబెని ఉపాయం తేచినవాడిలా ఆనందపడిపోతూ, మర్మాదు ఉదయం దుకాణం తెరిచాడు.

కొద్దిసేవటి తర్వాత ఒక అసామీ వచ్చి, ఒక చెప్పుల జత తెడిగియాసి, “ ఉన్నవాళ్లో, ఈ జత నాకు బాగా నచ్చింది. కానీ చాలా బిగువు !” అంటూ చెప్పులు వదిలి వెళ్లుటియాడు.

వీరాస్వామి, అతణ్ణి అపి, “ తేలు చెప్పులు కదా ! మొదట్లో అలాగే పుంటాయి. పదిరోజుల పాటు వాడారంటే, పాదానికి తగినట్టు సాగిపోతాయి. ఇప్పుడే నరిగొ సరిపోతే, పదిరోజుల తర్వాత పనికిరానంతరగా వదులైపోతాయి,” అన్నాడు.

అసామీ అపునస్తుట్టు తలహూపి, చెప్పులకు దల్చిచ్చి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ తర్వాత ఒక తను వదెళ్లుకొడుకును వెంటబెట్టుకొవచ్చి, తనకు నచ్చిన చెప్పుల జతను వాడి తెడిగి చూశాడు. అవి చాలా వదులుగా పున్నాయి.

అతను, వీరాస్వామిపో, “ నీ దుకాణంలో నాకు నచ్చిన చెప్పులివి. కానీ చాలా వదులుగా పున్నాయి,” అని చెప్పి వెళ్లుటియాడు.

వీరాస్వామి, అతడిపో, “ అయ్యా, మీ పిల్లవాడి ఎదిగే కాలుగడా ! వదులుగా పున్నా, ఈ చెప్పుల జత కొనడమే మంచిది. మరి రెండు నెలలకు, మీవాడి పాదాలకు నరిగొ సరిపోతాయి,” అన్నాడు.

“ అప్పునశ్శను, నేనామాచే మరిచాను ! ” అంటూ పిల్లవాడి తండ్రి, వీరాస్వామికి దల్చిచ్చి తృప్తిగా వెళ్లిపోయాడు.

ఈ ఏధంగా వీరాస్వామికి తెలిసివచ్చిందేమంట—మాటనేర్చు, సమయస్వార్తి లెనివాడు జీవతంలో ఎందునా రాణించడని. —శా॥ బి. ఎన్. ఎన్. మూర్తి





## వశిష్ఠానవీన

వానరులు వేల సంఖ్యలో కుంభకర్ణుడి మీదికి దూచారు. వాళ్ళు ఆ పర్వతాకారుణ్ణి కొరిక, గీరి, పెదికిళ్ళ తోసూ, మోకాళ్ళతోసూ పొడిచారు. కానీ కుంభకర్ణుడు ఏ మాత్రమూ లక్ష్మీపెట్టక. వానర సేనలను నిర్మలించసాగాడు. కుంభకర్ణుణ్ణి అపటం వానరుల పల్లికాదని స్వప్తమయింది.

అంగదుడూ, అతని తరవాత నుగ్రివుడూ కుంభకర్ణుడి మీదికి కొండలు విసిరారు. కానీ అవి అతన్ని ఏమీ వెయ్యి లేకపోయాయి. అతను నుగ్రివుడి మీదికి తన శూలం విసిరాడు. హనుమంతుడు దారిలో ధాన్యి ఒడిసిపట్టుకుని, విరిచి పారేశాడు. ఇది చూసి వానరులు ఎంతో

సంతోషించి, సింహాదాలు చేశారు. అప్పుడు కుంభకర్ణుడు ఒక పర్వతశిఖిరం విసిరి, నుగ్రివుణ్ణి మూర్ఖపోగొట్టాడు. అది చూసి రాక్షసులు సింహాదాలు చేశారు. కుంభకర్ణుడు మూర్ఖపోయిన నుగ్రివుణ్ణి ఎత్తుకుని పోయాడు. నుగ్రివుణ్ణి కాజేసై, రామ, లక్ష్మీజులతో సహి వానరసేన వశమైనట్టేనని అతను అనుకున్నాడు. అతను నుగ్రివుడితో సహి లంకలోకి వెళ్ళి పోయాడు.

ఇదంతా చూసి కూడా హనుమంతుడు భయపడలేదు. మూర్ఖ తెలియగా నే నుగ్రివుడు తనను తాను రక్షించుకోగలడని అతని నమ్మకం. అందుచేత అతను దిగులు పడవద్దని వానరులకు ధైర్యం



వానరులను భక్తించసాగాడు. అప్పుడు లక్ష్మణుడు యుద్ధానికి వచ్చి, అతని మీద బాణాలు వేళాడు. కుంభకర్ణుడు వాటని లక్ష్యపెట్టక, రాముడి మీదికి పోయాడు.

రాముడు అతనితో, “కుంభకర్ణుడా, నువ్వు ఇంద్రుణ్ణి జయించావు కాబోలు. నేను ఇంద్రుణ్ణి కాను, రాముణ్ణి. నిన్ను కుంభంలో చంపేస్తాను,” అన్నాడు.

“రాముడా, నేను విరాధుణ్ణి కాను; వాలినీ, మారీచుణ్ణి కాను, కుంభకర్ణుణ్ణి. నీ పరాక్రమం నామీద చూపించు, తర వాత నేను నిన్ను తినేస్తాను,” అన్నాడు కుంభకర్ణుడు రాముడితో.

సాలవృక్షాలను ఛేదించబానికి, వాలిని చంపబానికి ఉపయోగించిన బాణాలను రాముడు కుంభకర్ణుడి మీద వేళాడు. కాని ఆవి అతన్ని ఏమీ చెయ్యలేక పోయాయి. అప్పుడు రాముడు అతని మీద వాయవ్యాప్తం ప్రయోగించాడు. దానితో కుంభకర్ణుడి చెయ్య, గదతో సహా తెగి పడిపోయింది.

కుంభకర్ణుడు గట్టిగా అరిచి, రెండో చేత్తే ఒక పెద్ద వృక్షం పెరిక, రాముడి మీదికి వెళ్ళాడు. రాముడు ఇంద్రాప్తంతో కుంభకర్ణుడి రెండో చేతని కూడా ఖండిం చేశాడు. అప్పటికే కుంభకర్ణుడు రాముడి పైకి పోవ యత్కుంచాడు. రాముడు అతని

చెబుతూ యుద్ధరంగంలో ఉండి పోయాడు.

అతను అనుకున్నట్టుగానే సుగ్రీవుడికి స్పృహవచ్చి చూసేసరికి, తాను కుంభకర్ణుడి భుజంమీద ఉన్నట్టు తెలిసింది. అతనికి లంకానగరపు వీధులు కనిపించాయి. అతను చప్పున కుంభకర్ణుడి ముక్కాగ్రా, చెప్పులూ కొరికేశాడు. కుంభకర్ణుడు నెత్తురు ఓడుతూ, సుగ్రీవుణ్ణి నేలకేసి కొట్టి, కాలతో మట్టగించాడు. అయితే సుగ్రీవుడు దాన్ని లక్ష్యపెట్టక, ఆకాశంలోకి ఎగిరి, రాముణ్ణి చేరుకున్నాడు.

సుగ్రీవుడు తప్పించుకు పోగానే కుంభకర్ణుడు తిరిగి యుద్ధభాషికి వచ్చి,

కూడా ఖండించాడు. చిట్ట చివరకు కుంభకర్ణుడి శిరస్సు కూడా ఖండించేశాడు.

కుంభకర్ణుడు చావగానే రాజునులు అమితమైన దుఃఖంతో పెద్ద పెట్టున విడ్పారు. వాళ్ళు రాముణ్ణి చూసి హడలి పోయారు. వానరులు రాముడి చుట్టూ చేరి, అతన్ని పూజించారు.

కుంభకర్ణుడు రాముడి చెతిలో చచ్చాడన్న వార్త రాజునుల ద్వారా రావణుడికి చేరింది. ఈ మాట విని రావణుడు మూర్ఖ పోయాడు. అతని కొదుకు లైన దేవాంతకు దూ, నరాంతకుడూ, ప్రతిశరుడూ, అతికాయుడూ పెద్దపెట్టున విడ్పారు. అలాగే కుంభకర్ణుడి తమ్ము లైన మహాదరుడూ, మహాపార్వత్యుదూ విడ్పారు.

మూర్ఖ తెలిసిన రావణుడు, ఇక లంక వానరుల వశమవుతుందని భయ పడ్డాడు. అతనికి రాజ్యంతోనే రుణం తీరినట్టు తోచింది. సీత మాట సరేసరి. అతను రాముణ్ణి చంపి తన తమ్ముడి కోసం పగ తీర్చుకోవాలనీ, లేదా తాను కూడా చావాలనీ నిశ్చయించాడు. విభిన్నముడి మాట వినక, అతన్ని దూరం చేసుకున్నందుకు కూడా రావణుడిలో పక్కాత్తాపం కలిగింది.



రావణుడి దుఃఖం చూసి ప్రతిశిరుడు, “మూడు లోకాలనూ జయించగల నువ్వు ఇలా అధైర్యపడతావేమిటి? నన్ను యుద్ధానికి పంపు. నేను రాముణ్ణి చంపి వస్తాను,” అన్నాడు.

ఆ మాట విని దేవాంతకుడూ, నరాంతకుడూ, అతికాయుడూ కూడా యుద్ధానికి పోతామని ఉబలాటపడ్డారు. రావణుడు వారిని చూసి పరమానందం చెంది, కౌగలింఘకుని, యుద్ధానికి పంపాడు.

మళ్ళీ రాజునులకూ, వానరులకూ యుద్ధం జరిగింది. రాజున వీరుడైన నరాంతకుడు వానరుల లో బీభత్సం కలిగిప్పుండటం చూసి, అతన్ని చంపమని



రాక్షసులు ఆయుధాలు వదిలి పారి పోయారు.

యుద్ధానికి పోయిన రాక్షస విరులు చచ్చారని తెలిని అతికాయుడు బయలు దేరాడు. చిన్న పర్వతంలాగా వచ్చే అతికాయుణ్ణి చూసి, రాముడు విభిన్న ఔడితే, “ఈ రాక్షస విరుడు ఎవరు ?” అన్నాడు.

“ఇతను రావణుడికి ధాన్యమాలిని పుల్లకలిగిన కొడుకు. అతికాయుడు. ప్రతాపంలో రావణుడంతటివాడు. ఇతను బ్రహ్మాదేవుడి అనుగ్రహం పొంది, దివ్యాష్టాలు నంపాదించి, దేవతలచేతా, రాక్షసులచేతా చాపు లెకుండా వరం పొందాడు. అతను ధరించిన కవచమూ, అతను ఎక్కిన రథమూ కూడా బ్రహ్మాదేవుడు ఇచ్చినవే. వీటి సహాయంతో అనేకసార్లు ఇతను. దేవతలనూ, దాన పులనూ జయించి, రాక్షసులను రించాడు. ఇతన్ని త్వరగా చంపకపోతే వానర బులాలకు తీవ్రమైన నష్టం కలిగించగలదు,” అని విభిన్నముడు రాముడితే అన్నాడు.

ఈ లోపల వానరసేన మీదికి వచ్చిన అతికాయుణ్ణి కుముదుడూ, ద్వివిదుడూ, మైందుడూ, నీలుడూ, శరభుడూ ఎదుర్కొన్నారు. కాని అతన్ని వాళ్ళు ఏమీ

సుగ్రీవుడు అంగదుడితే చెప్పాడు. అంగదుడు నరాంతకుడితే కొంతసేపు యుద్ధంచేసి, చివరకు అతన్ని సంపేశాడు.

అది చూసి త్రిశిరుడూ, మహేశాదరుడూ, దేవాంతకుడూ అంగదుడి మీదికి వచ్చారు. అంగదుడు సాహసంతో ముగ్గురు రాక్షసులనూ ఎదిరించి పోరాడు తూండుం చూసి, హనుమంతుడు తోడు వచ్చి, ఒకడై గుద్దుతో దేవాంతకుణ్ణి చంపాడు. అలాగే అంగదుడికి తోడువచ్చిన నీలుడు మహేశాదరుడై చంపేశాడు.

మహాపార్యుధితో బుషమభుడు భయం కరమైన యుద్ధం చేసి, చివరకు అతన్ని చంపాడు. మహాపార్యుధు చావగానే

చేయలేకపోగా, అతని బాణాలతే  
తీవ్రంగా బాధపడ్డారు.

అతికాయుడు తన మీదిక రాని వారి  
మీదిక పోక, తిన్నగా రాముడి పద్మకు  
పచ్చి. “పారిపోయే వాళ్ళతో యుద్ధం  
చెయ్యను. నాతో యుద్ధం చేసే ఉత్సాహం  
గలవారెవరు ?” అని అడిగాడు.

ఈ మాటకు లక్ష్మీబుడు అలిగి,  
అతికాయుడి ముందుకు పచ్చి.  
ధనుష్ఠంకారం చేశాడు. అతన్ని చూసి  
అతికాయుడు, “లక్ష్మీబుడా, చిన్నవాడివి.  
నీకున్న పరాక్రమం ఎంత ? నాతో ఏమని  
యుద్ధం చేయ వచ్చావు ? ఎందుకు  
వృధాగా చచ్చిపోతావు. అవతలికివెళ్లు.”  
అన్నాడు.

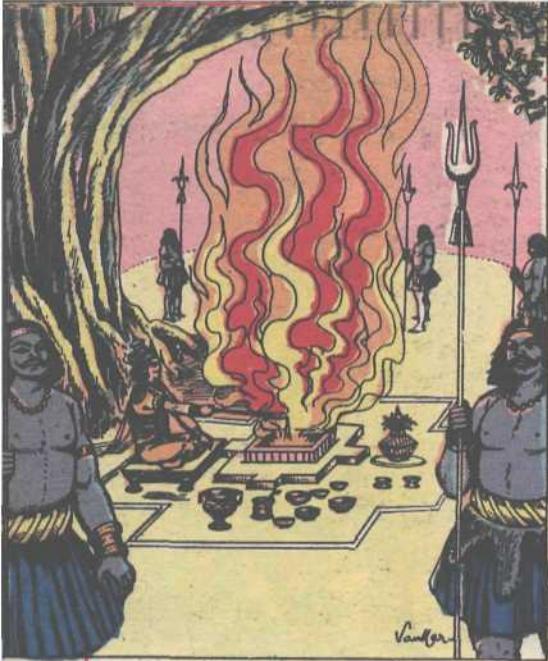
“కౌర్యం చూపవలసినది మాటల్లో  
కాదు, చేతల్లో. నిన్ను నువ్వు పొగడుకోక,  
నీ పరాక్రమం నా మీద చూపు,” అన్నాడు  
లక్ష్మీబుడు.

జద్దరూ బాణాలతో యుద్ధం ఆరం  
భించారు. లక్ష్మీబుడి బాణాల దెబ్బలు  
తిన్నమీదట అతికాయుడికి అతని మీద  
కొంత గౌరవం ఏర్పడి ఉత్సాహంతో  
యుద్ధం చేశాడు. జద్దరూ ఒకరి మీద  
ఒకరు దివ్యస్తాలు ప్రయోగించారు.  
అతికాయుడి బాణాలు లక్ష్మీబుడి  
బాధించాయిగాని, లక్ష్మీబుడి బాణాలు



అతికాయుడి కవచాన్ని చేదించలేక  
పోయాయి. అందుచేత లక్ష్మీబుడు  
అతని మీద బ్రహ్మపూప్తం వేశాడు. అతి  
కాయుడు దాన్ని అపటానికి చేసే న  
ప్రయత్నాలు ఫలించలేదు. ఆ బాణం  
అతికాయుడి తల నరికేసింది.

అతికాయుడి చావుతో రాక్షసుల  
శోకానికి అంతులేకుండా పోయింది.  
ఈ వార్త రాపబుడికి చేరేసరిక అతను  
నిర్మాంతపోయాడు. ఎందుకంటే మేటి  
రాక్షస వీరులు ఒకరోకరే రాములక్ష్మీబుల  
చెతిలో చచ్చిపోతున్నారు. వానరులను  
తక్కువ చెయ్యటం కూడా పొరపాటే  
అయింది.



తన తండ్రి విచారంలో మునిగి ఉండబం చూసి ఇందజిత్తు, “నేను బతిక ఉండగానే నీకు విచారం దేనిక? నా బాణాల దెబ్బ తిని ఎవడూ ప్రాణాలతో బయటపడలేదు. ఈ రామ, లక్ష్మీలు ప్రాణాలు నేను తీస్తాను. ఇప్పుడే యుద్ధానికి బయలుదేరుతున్నాను,” అన్నాడు.

అతను తండ్రి అనుమతి పొంది, ఉత్తమమైన కంచర గాడిదలు కట్టిన రథం ఎక్కాడు. అతను యుద్ధభూమికి పోతూంటే, అనేకమంది రాక్షసయోధులు రకరకాల ఆయుధాలు ధరించి, సంతోషంగా అతని వెంట వెళ్ళారు.

ఇందజిత్తు యుద్ధభూమిని చేరి, దివ్యరథం సంపాదించటానికి పోశామం చేయ నిశ్చయించి, రాక్షసులను తన చుట్టూ కాపలా ఉండమన్నాడు. తరవాత అతను మంత్రయు క్రంగా అగ్నిలో పోశామం చేశాడు. అతను హవిస్సులు పోశామం చేస్తూంటే, అగ్ని పాగలేకుండా పెద్ద బ్యాలలతే మండింది.

తరవాత ఇందజిత్తు బ్రిహమ్మప్రాన్ని జపించి, ఆ అస్త్రంతే తన వింటసి, రథాన్ని, ఇతర ఆయుధాలనూ మంత్రించాడు. పోశామం పూర్తి అయింది. ఇందజిత్తు తన రథంతోనూ, ఆయుధాలతోనూ, రథసారధితోనూ ఆకాశంలో అంతర్భానమయ్యాడు.

రాక్షసులేన గుర్రాలతోనూ, రథాలతోనూ యుద్ధరంగానికి కదిలింది. రాక్షసులు వానరుల మిద రకరకాల ఆయుధాలతో యుద్ధం ప్రారంభించాడు. ఇందజిత్తు వాళ్ళను ప్రాత్మహించాడు. తరవాత అతను కూడా యుద్ధంలో ప్రవేశించాడు. అతను ఒకొక్క దెబ్బకు అయిదారు గురు వానరులను చంపసాగాడు. అతను మామూలు వానరులనే గాక, ముఖ్యమైన వానర వీరులందరినీ క్రూరంగా హింసించాడు. గంధమాదసుడూ, నలుడూ, మైందుడూ,

గజుడూ, సుగ్రీ వుడూ, బుషథుడూ.  
ఆంగదుడూ, ద్వీవిదుడూ అతని  
బాణాలకు తీవ్రంగా గురి అయ్యారు.  
కానీ, అదృశ్యంగా ఉన్న ఇంద్రజితును  
వారు చూడను కూడా లేదు.

ఇంద్రజితు ప్రయోగించిన బాణాలు  
రాము, లక్ష్మణులకు కూడా తగిలాయి.  
రాముడు లక్ష్మణుడితో, “ఈ ఇంద్రజితు  
అదృశ్యంగా ఉండి యుద్ధం చేస్తున్నాడు.  
అందుచేత అతన్ని చంపలేం. మనం  
అతని బాణాల మూలంగా పడిపోయినట్టు  
ఉన్నామంటే, అతను సంతోషించి,  
లంకకు వెళ్లిపోతాడు.” అన్నాడు.

అలాగే రామలక్ష్మణులు బాణాల  
దెబ్బలు తని పడిపాయారు. ఇంద్రజితు  
సింహానాదంచేసి, లంకకు తరిగివెళ్లాడు.

ఇంద్రజితుప్రయోగించినదిబ్రహ్మస్తుం.  
ఎంతమంది వానరులు దానికి కేవలమూ  
బధ్యలయ్యారో, ఎంతమంది చచ్చి  
పోయారో తెలుసుకోవాలన్నాడు, హను  
మంతుడు విభీషణుడితో.

హనుమంతుడూ, విభీషణుడూ చెరోక  
మండె కట్టెను తీసుకుని, యుద్ధభూమి  
అంతటా వెతకసాగారు. వాళ్ళకు ప్రాణా  
లతో ఉన్న జాంబవంతుడు కనిపించాడు.  
విభీషణుడు ఆ వృద్ధుణ్ణి పలకరించి,  
“ప్రాణాలతో ఉన్నాపుగద !” అన్నాడు.



జాంబవంతుడికి చూపు దెబ్బ తిన్నది.  
అతను విభీషణుడి, “హనుమంతుడు  
బతికి ఉన్నాడా ?” అని అడిగాడు.

“రామలక్ష్మణులను గురించి అడగుండా హనుమంతుడై గురించి అడగుతున్న వెందుకు !” అని విభీషణుడు  
జాంబవంతుడితో అన్నాడు.

“నాయనా, విభీషణుడా ! హను  
మంతుడు బతికి ఉండి, ముగతా వానర  
సేన అంతా చచ్చినా ఏమంత నష్టంలేదు,  
కానీ అతను చచ్చిపోతే, వానరసేన అంతా  
బతికి ఉండినా మనమంతా చచ్చినవారి  
తోనే జమ అపుతాము !” అన్నాడు  
జాంబవంతుడు.

పెద్దవాడు ఇలా అనేసరికి హను  
మంతుడు ముందుకు వచ్చి, జాంబ  
వంతుడి రెండు కాళ్ళ పట్టుకుని  
నమస్కరం చేశాడు.

జాంబవంతుడు అతనితో, “నాయనా,  
హనుమంతుడా ! ఇప్పుడు వానరుల  
నందరిని నువ్వే ఉపించాలి. ఆ పనికి  
నువ్వు తప్ప మరివడూ లేదు,” అన్నాడు.

తరవాత రామలక్ష్మణుల మూర్ఖ  
పోగొట్టుటానికి జాంబవంతుడు హను  
మంతుడికి ఒక పని చెప్పాడు :

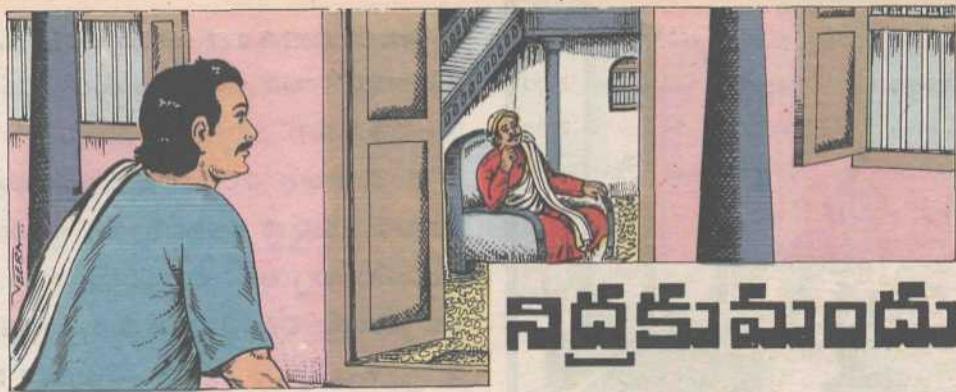
“నువ్వు సముద్రం మీదుగా హామా  
లయానికి వెళ్లాలి. అక్కడ నీకు అమిత  
ఎత్తయిన శిఖరాలు కాంచనమూ, కైలా  
సమూ కనిపిస్తాయి. ఆ రెంటికి మధ్యగా  
ఓషధిపర్వతం ఉన్నది. దాని శిఖరం  
మీదనాలుగు దివ్యమైన ఓషధులున్నాయి.  
అవి దేదీప్యమానంగా ప్రకాశిస్తూ  
ఉంటాయి. వాటి పేరు విశల్యకరణీ,  
మృతసంజీవినీ, సావర్ణకరణీ, సంధాన  
కరణీ. ఈ నాలుగు ఓషధులనూ తీసుకుని

త్వరగా రా. వాటితే వానరులను బతికించి,  
ఆరోగ్యవంతులను చేద్దాం.”

వెంటనే హనుమంతుడు వాయు  
మార్గాన బయలు దేశాడు. అతను  
సముద్రాన్ని, పర్వతాలనూ, నదులనూ,  
అరణ్యాలనూ దాటుకుంటూ హామ  
వత్సర్వతం కేసి అమిత వేగంగా వెళ్ళాడు.

హామాలయాన్ని చేరగానే హనుమంతు  
డికి అనేక ఎత్తయిన శిఖరాలూ, ఆశ్ర  
మాలూ కనిపించాయి. బ్రహ్మకోశమూ,  
కైలాసపర్వతమూ, ఇంద్రుడు తపస్స  
చేసిన చోటూ, రుద్రబాణ మోక్షప్రానమూ,  
హయగ్రివ క్షైత్రమూ, బ్రహ్మకపాలమూ  
మొదలైన ప్రదేశాలను అతను చూశాడు.  
ఇంద్రుడికి బ్రహ్మ వజ్రం ఇచ్చిన చోటూ,  
కుబేరుడి ప్రానమూ, బ్రహ్మ సనమూ,  
శివధనుక్షైత్రమూ చూశాడు. ఆఖరుకు  
ఓషధిపర్వతం కూడా అతనికి, కైలాస  
పర్వతానికి, బుభుషభపర్వతానికి మధ్యన  
కనిపించింది. దానిమీద ఓషధులన్నీ  
వెలిగిపోతున్నాయి.





## జాత్రకుమండు

పూర్వం గాంధారదేశంలో వజ్రగుప్తుడనే వర్తకుడుండేవాడు. చేస్తున్న వ్యాపారంలో లక్షల లాభాలు పస్తున్నా. అతడు ఎప్పుడూ ఏదో చెప్పయెని అసంతృప్తితో కనబడేవాడు. అది రాసురాను మరీ ఎక్కువై అతడి కంటికి కునుకు పట్టడమే కష్టమవ సాగింది.

బకరోజు పారుగూరిలో పున్న వజ్ర, గుప్తుడి మిత్రుడు జయనందుడు, అతణ్ణి చూడడానికి పచ్చాడు. జయనందుడు సామాన్య కుటుంబికుడు. ఉన్నదానితో తృప్తిపడి, ఏ చీకూ చింతా లేకుండా భార్యాపిల్లల్ని హాయిగా పోషించు కుంటున్నాడు.

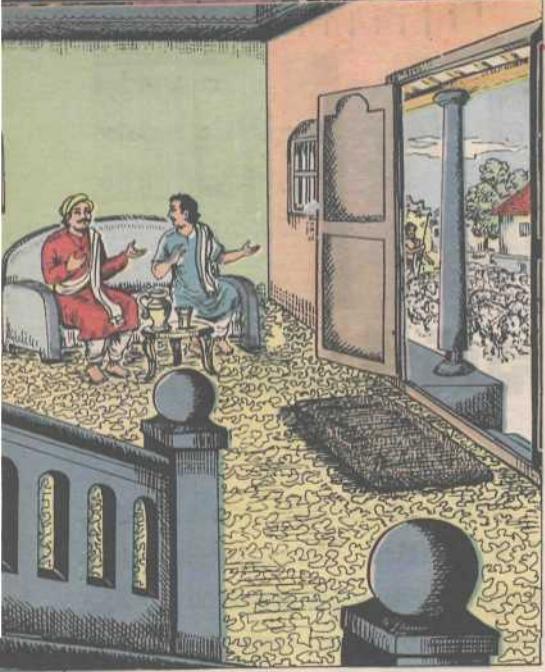
వజ్రగుప్తుడు తనకు నిద్రపట్టని విషయాన్ని జయనందుడితో ప్రస్తావించి, పరిష్కారమేదైనా పుంటే చెప్పమని అడిగాడు.

జయనందుడు మందహసం చేసి, “నీకి నిద్రలేమి రోగం ఎందుకు పట్టు కున్నదేసి. నాకు అర్థమపుతున్నది. నుప్పు కొంత కాలంపాటు ఇప్పుడు చేస్తున్న వ్యాపారం గురించి, అందులోని లావా దేపిల గురించి అలోచించడం మానెయ్యా. ఏదో ఒక ఉబుసుపోని పని చేస్తూ కాల క్షీపం చెయ్యడం ఆలవాటు చేసుకో గలిగితే, నిద్ర దానంతట అదే ముంచుకు పస్తుంది,” అన్నాడు.

జంతలో ఏవో జంతువులు వీధిలో అరుస్తున్నట్లు, మనుష్యులు వాటిని గట్టిగా అదిలిస్తూ వెళుతున్నట్లు శబ్దాలు వినబడినే.

జయనందుడు, “ఏమిటి, వీధంతా ఒకే గోల !” అన్నాడు.

“ఏమనిచెప్ప మంటావు, జయనందా ! ఉరివెలపల పున్న పచ్చిక టీళ్ళలో



మేతకు వెళ్ళే ప్రతి గొర్రెలమండా, ఈ విధినుంచే వెళ్ళాలితప్ప మరొక మార్గం లేదు. మరి, గోలకాక ఏమిటి," అన్నాడు వజ్రగుప్తుడు.

జయనందుడు ఉన్నట్టుండి ఏదో అలోచనవచ్చినవాడిలాగా, వజ్రగుప్తుడితో, "అయితే సువ్యోక పని చెయ్యి. రేపటి నుంచి పొద్దుస్తమానూ వీధి అరుగుమీద కూర్చుని. ఘైదానాలోకి మేతకు వెళ్ళే గొర్రెల మందలో, ఎన్న గొర్రెలున్నాయా లక్కుపెడుతూ వుండు. ఇలాంటి ఉబును పోని పనులపల్ల, నీకు తప్పక నిద్ర పస్తుంది. నేను కొన్నాళ్ళ తరవాత మళ్ళీ వచ్చి నా సలహా పల్ల ఘలిత

మేమైనా కలిగిందో లేదో తెలును కుంటాను," అని చెప్పి మిత్రుడి దగ్గిర సెలపుతీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

రెండువారాల తర్వాత, జయనందుడు తరిగి వజ్రగుప్తుడై కలిసినప్పుడు, అతడు మునుపటికన్నా ఆలసిపోయినట్టుండడం, కళ్ళు రెండూ చింతనిప్పుల్లా మెరుస్తూండ చాన్ని గమనించి, "ఏం, వజ్రగుప్తా! నేను చెప్పిన చిట్టాకూడా నీకు నిద్ర తెప్పించినట్లు లేదే?" అని అడిగాడు ఆశ్చర్యంగా.

వజ్రగుప్తుడు చిరుకోపంతే, "నిద్రా, పాడా! నువ్వు చెప్పినట్లే వీధి అరుగుమీద కూర్చుని. ఇంటి ముందునుంచి వెళ్ళిన ప్రతి గొర్రెనూ శ్రద్ధగా లక్కుపెట్టాను. తర్వాత నా లెక్కలో ఏమైనా తప్పండ వచ్చునేమో అన్న అనుమానం కలిగి, ఊరివెలపల పున్న చెరుపుగట్టు మీద నిలబడి, దాపుల పచ్చికటీళ్ళలో మేస్తున్న అదే గొర్రెలను ఒకటికి రెండుసార్లు చాలా జాగ్రత్తగా లక్కుపెట్టాను. ఆశ్చర్యం! ఈ ఊళ్ళునే వెయ్యి గొర్రెలున్నాయని నేనేనాడూ అనుకోలేదు సుమా!" అన్నాడు.

"వెయ్యి గొర్రెలా! అంత కచ్చితంగా లెక్కుపెట్టావన్న మాట. ఉబునుపోని పనులు చేసేటప్పుడు కూడా అంత శ్రద్ధ

ఆవసరమా అని, నాకనిపిత్తున్నది."  
అన్నాడు జయనందుడు.

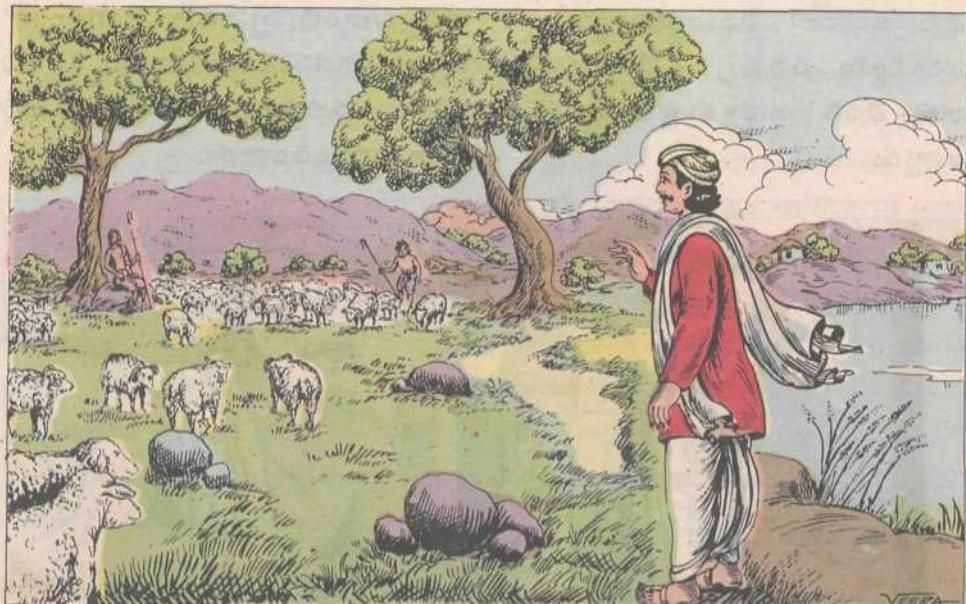
అందుకు వజ్రగుప్తుడు, "లెక్కిన్నాక  
లెక్కి! అందులో నేనెలాంట పొరబాట్లూ  
చెయ్యును. వెయ్యి గోరైల్ని అలా  
చూశాకనే గదా, వాట దగ్గిరనుంచి  
కనీసం నాలుగు వేల సేర్ల ఉన్నిని సంపా  
యించవచ్చునని, నాకర్ధమయింది,"  
అన్నాడు.

జయనందుడు చిన్నగా నప్పుతూ,  
"నిన్ను లెక్కిపెట్టమన్నది గోరైల్నికాని,  
అవి యిచ్చే ఉన్నిని కాదుగదా!"  
అన్నాడు.

"నీకు తెలియనిదేముంది, జయ  
నందా! ఈ ఊర్చో నిపుణులైన నేత

గాళ్ళున్నారు. ఆ ఉన్ని వాళ్ళకిస్తే.  
కనీసం రెండువేల గజాల బట్టలయినా  
నేసి ఇవ్వగలరు. ఎంతలేదన్నా, గజం  
రెండు పరపలు చేసి, ఆసరుకును నుల  
భంగా అమ్ముకోవచ్చును," అని వజ్ర  
గుప్తుడు ఉత్సాహంగా ఇంకా విమో  
చెప్పబోయాడు.

అయితే జయనందుడు అతడి మాట  
లకు అట్టుపడి, "ఇంక నాకేమీ చెప్ప  
నక్కలైదు. నేతగాళ్ళు నేసి ఇచ్చిన  
రెండువేల గజాల బట్టలను దుకాణంలో  
మురగబెట్టుకుని కూర్చుంటే నిద్రాలా  
పడుతుంది? ఆ సరుకంతా కదిలి  
లాభాలు చేతిలోక వచ్చి పద్ధతప్పడే కదా!"  
అన్నాడు.



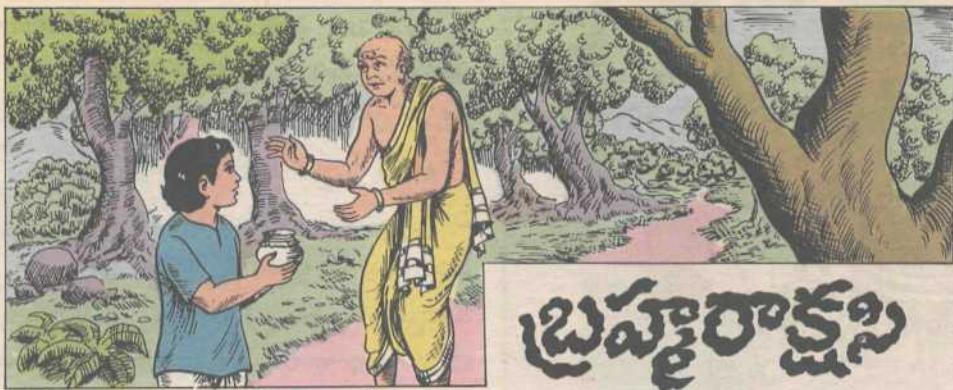
వజ్రగుప్తుడిక, జయనందుడి మాటల్లోని వ్యంగ్యం, హెళ్లనా అర్థమయి చురుక్కు మన్నది. అతడు సిగుపడుతూ ఏదో చెప్పబోతూంటగా, జయనందుడు అతట్టి వారించి, “చూడు, వజ్రగుప్తా! నీ ఇంటి ముందునుంచి వెళ్లిన గొర్రెలు నీవి కావని, నువ్వు చేస్తున్నది ఉన్నిపట్టాల వ్యాపారం అనలే కాదని, నీకు తెలియదా? అయినా, పొద్దుస్తమానం పరిసరాల్లోని ప్రతివస్తువునూ వ్యాపార దృష్టితో చూస్తూ, చేసే ప్రతి పని నుంచి ఏదో కొంత లాభం సంపాదించాలని చూస్తున్నావు. ఆ కారణంగానే, అర్థంలేని గుణకారాలు గుణించే నీకు, ఆ వ్యాపారదృష్టి రోగం బాగాముదిరి, కంటికి కునుకు కరువైందని గ్రహించాను. అందుకే నేను నీ ధ్యాపను మరొకవైపుకు మళ్ళించే ప్రయత్నం చేసి అందులో విఫలుణ్ణయ్యాను. నీ సమస్యను పరిష్కరించే సమర్థత, నాకు లేదని ఒప్పుకుంటున్నాను.” అన్నాడు.

ఇది ఎన్న వజ్రగుప్తుడు ఉత్సాహంగా జయనందుడి వీపుతట్టి, “అదేమీ కాదు, జయనండా! నువ్వు నూటికి నూరుపాశ్శు, నా సమస్యను పరిష్కరించావు. నీ పుణ్యమా అంటూ అనంత్రప్రికి, నుఱు నిద్రకూ వున్న సంబంధం ఏమిటో, నేనిప్పుడే కదా గ్రహించగలిగాను. నా రోగానికి మందేమిటో కూడా, నువ్వుంతగా ఏవరించకుండానే నేను తెలుసు కున్నాను!” అన్నాడు.

జయనందుడు పెద్దగా నవ్వి, “అహం, అలాగా! ఏమిటూ మందు?” అని అడిగాడు.

వజ్రగుప్తుడు ఏదో రహస్యం చెబుతున్నవాడిలా చిన్న గొంతుతే, “నేనీ రోజు నుంచే, ఈ వర్తకవ్యాపారాలన్నీ నా కొడుకులకు అప్పచెప్పి, శేషజీవితాన్ని నీలాంటి స్నేహితుల సాంగత్యంలో తృప్తిగా గడపదలుచుకున్నాను,” అని పెద్దగా అపులిస్తూ, జయనందుణ్ణి మనసారా అభినందించాడు.





## బ్రిహ్మరాక్షస

ఒక గ్రామంలో పరమకిరాతకుడైన జమీం దారు బకరు ఉండేవాడు. ఆ గ్రామానికి సమీపంలో ఒక అడవి ఉండేది. ఆ అడవి కుండా ప్రయాణించేవారిని జమీందారు తన మనుషుల చేత చంపించి, వాళ్ళ స్తుతు కాజేస్తూ ఉండేవాడు. ఆ అడవి కుండా పౌచ్చు ధనంతో ప్రయాణించేయటం ప్రాణపాయంగా ఉండేది.

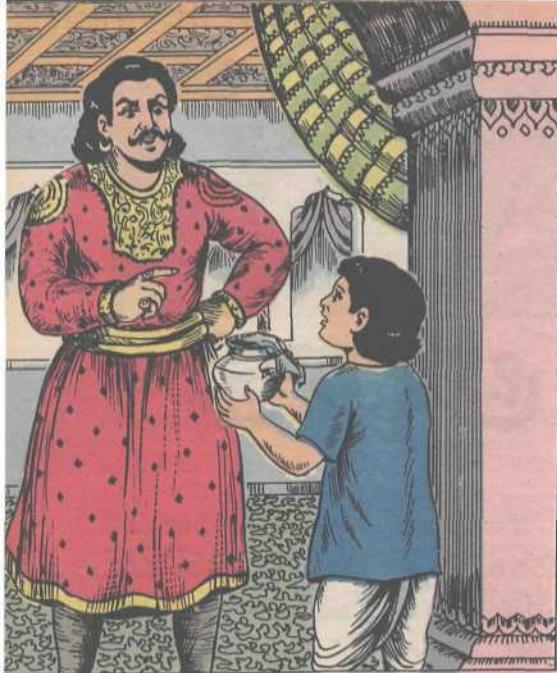
ఒక శాస్త్రవేత్త అయిన పండితుడు రాజు గారినుంచి గొప్ప సన్మానం పొంది, జమీం దారుండే గ్రామం మీదుగా, అడవి అవతల ఉన్న తనస్వగ్రామానికి వెళుతున్నప్పుడు, జమీందారు మనుషులు హతాత్తుగా మీద పడి అయినను చంపి, అయిన వద్ద ఉన్న ధనం కాజేశారు.

దొంగలు అయిన శవాన్ని ఎక్కుడే అడవిలోనే పాతెయ్యటం వల్ల, అయిన విమయినది ఎవరికి తెలియశేడు.

కొంతకాలం గడిచింది. చనిపోయిన పండితుడి కొడుకు తన కొడుకును, పదెళ్ళ కుర్రవాళ్ళి, జమీందారు గ్రామంలో ఉన్న ఒక గురువు వద్దకు చదువుకునే టండుకు పంపాడు.

ఆ కుర్రవాడు అడవిదారిన నడుస్తూ వుండగా ఒక మునలి బ్రాహ్మణుడు కనిపించి, “నావెంట రారా, బాబూ ! నీకు సహాయం చేస్తాను,” అన్నాడు. కుర్రవాడు ఆ బ్రాహ్మణుడిని వెంట చెట్ల మధ్యటు వెళ్ళాడు.

అక్కడ ఆ బ్రాహ్మణుడు ఒక గుంట నుంచి ఒక చెంబు తీసి కుర్రవాడికి ఇచ్చి, “దీని నిండా బంగారం ఉన్నది. దీన్ని భద్రంగా ఉంచుకో. నువ్వు అడవి దాట గ్రామం చేరేసరికి చీకటి పడుతుంది. ఈ రాత్రికి జమీందారుగారిని పడుకునే టండుకు చేటు ఇయ్యమని అడుగు !” అని చెప్పి ఎతో వెళ్ళిపోయాడు.



కుర్రవాడు చెంబుకు కట్టిన వాసెనగుద్ద విప్పి చూస్తే అందులో నిజంగానే బంగారపు నాణాలు ఉన్నాయి. తనకు అంత దబ్బు అడగుకుండా ఇచ్చిన ఆ బ్రాహ్మణుడై గురించి, ప్రేమగా అలోచిస్తూ కుర్రవాడు తన దారిన బయలుదేరాడు.

వాడు గ్రామాన్ని చేరేసరిక చీకటి పడింది. బ్రాహ్మణుడు చెప్పిన ప్రకారం వాడు జమీందారు ఇల్లు కనుక్కని వెళ్లి ఆ రాత్రికి తనకు పడుకునేటందుకు చేటు చూపించమన్నాడు. జమీందారు అందుకు సమ్మతించాడు.

ఆ రాత్రి కుర్రవాడు నిద్రపోగానే జమీందారు అటుగా వచ్చి, కుర్రవాడి పక్కనే

ఉన్న చెంబు ఎత్తి చూశాడు. బరువుగా ఉన్నది. దాని మూతకి కట్టి ఉన్న గుద్ద విప్పి. లోపల ఉన్న బంగారం చూశాడు.

అంత చిన్నకుర్రవాడికి అంత బంగారం ఎక్కుడనుంచి వచ్చింది? వాడు దాన్ని ఏం చేసుకుంటాడు? వాడికి అది ఎవరిచ్చారు? ఈ విషయాలన్నీ విచారణ చేసే అధికారం జమీందారుకున్నది. కానీ బంగారం గుట్టుచప్పుడు కాకుండా తీసేసుకుంటే సరిపోయేదానికి బహిరంగ విచారణ దేనికి?

అందుచేత జమీందారు చెంబులో ఉన్న బంగారం తీసేసుకుని, చెంబుకు మళ్ళీ గుద్దవాసెన కట్టి, వెళ్లి పడుకుని నిఖింతగా నిద్రపోయాడు.

కుర్రవాడు మర్మాడు ఉదయం లేచి, వెళ్లిపోదామని చెంబు తీసుకుంటే అది తేలికగా ఉన్నది. గుద్ద విప్పి చూస్తే లోపల బంగారం లేదు. వాడు జమీందారు దగ్గరికి వెళ్లి, “అయ్యా, నా చెంబు నిండా బంగారం ఉండాలి. దాన్ని ఎవరో దొంగి లించారు,” అన్నాడు.

“నాకు దొంగతనం అంటగడతావురా? నే నెవరనుకున్నావు? నా మీద ఈ నింద మోపినందుకు నిన్ను ఉరితీస్తాను,” అని జమీందారు తన భటులచేత ఆ కుర్రవాణ్ణి ఒక కొట్టో పెట్టించాడు.

తరవాత జమీందారు తన అడుగులకు మడుగులొక్కె గ్రామ పెద్దలను పెలిపెంచి, జరిగినదంతా చెప్పి, "నాకు దొంగతనం అంటగట్టినవాళ్లి ఉరి తీయించడం న్యాయమేనంటారా?" అని అడిగాడు.

"దానికి సందేహమేమిటి? తప్పక ఉరి తీయవలిసిందే! లెకపోతే మీరు ప్రతి కుర్రకుంకకూ లోకువైపోతారు!" అన్నారు జమీందారు సలహాద్దు.

కుర్రవాళ్లి ఉరి తీయ్యబోతున్నట్టు చాటింపు జరిగింది. ఆ సాయంకాలం ఉరి శక్షి చూడటానికి వధ్యస్థానం దగ్గిర ప్రజలు గుమికూడారు. కుర్రవాళ్లి ఉరితీయదానికి తీసుకోవచ్చారు. దగ్గిర ఉండి శిక్ష అమలు చేయడానికిజమీందారుస్వయంగావచ్చాడు.

అప్పుడు జనం మధ్య నుంచి ఒక బ్రాహ్మణు జమీందారును సమీపించి, "ఈ కుర్రవాళ్లేనా ఉరితీయబోతున్నారు? వాడెం చేశాడు?" అని అడిగాడు.

"అ మాట అడగటానికి నువ్వువరు?" అని జమీందారు బ్రాహ్మణ్ణి అడిగాడు.

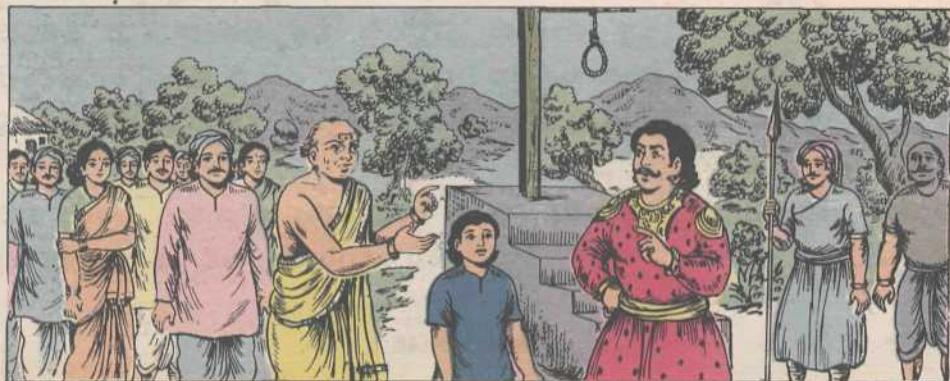
"నేను వాడి తాతను, వాడు నా ఘన వడు," అన్నాడు బ్రాహ్మణుడు.

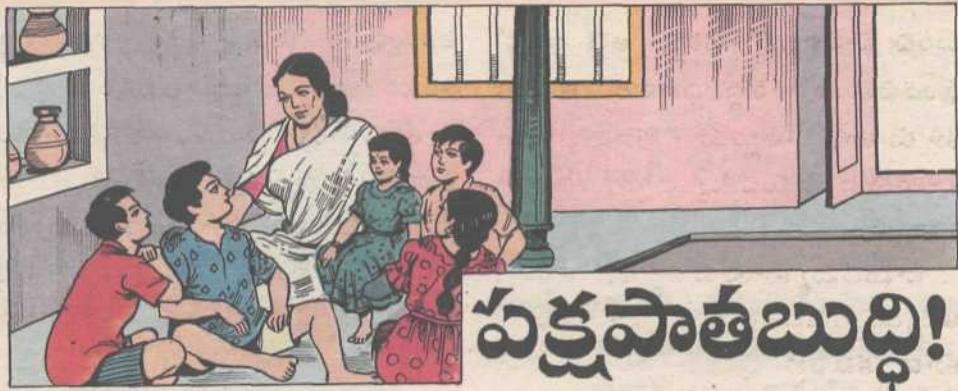
"అలా అయితే, నీ ఘనవడు నాకు దొంగతనం అంటగట్టాడు. పొనీ గదా అని రాత్రి వాళ్లి మా ఇంట పడుకోనిసై వాడి బంగారం నేను కాజేశానుట. నా పరుపు తీసేశాడు. అలా టి వాళ్లి కఠినంగా శిక్షిస్తానూ," అన్నాడు జమీందారు.

"ఒక పని చెయ్యండి. వాడి ఆరోపణ నిజమైతే మిమ్మల్ని బ్రాహ్మణుకు పోవాలని ప్రమాణం చెయ్యండి. అప్పుడు మీరు న్యాయం చేసినట్టు లోకానికి వెల్లడి అపుతుంది," అన్నాడు బ్రాహ్మణుడు.

"దానికేం అభ్యంతరం? ఆ కుర్రవాడు నా మీద చేసిన ఆరోపణ నిజమైతే నన్ను బ్రాహ్మణుకు పోవు గాక!" అన్నాడు జమీందారు.

మరుకుణం ఆ బ్రాహ్మణు జమీందారు నెత్తుకుని వాయువెగంతే అడవికేసి పారిపోయాడు. తరవాత జమీందారు ఏమయ్యాడే ఎవరికి తెలీదు.





## పక్కపాతబుద్ధి!

ఎజ్జెస్చరం ఆనే గ్రామంలో, సోమిదమ్మ అనే ఒక ఆస్తిపరురాలు నివసించేది. ఆమెకు ఇద్దరు కొడుకులు, ఒక కూతురు. సోమిదమ్మ తన ముప్పైయువ ఏట భర్త పోయినతరవాత, జాగ్రత్తగా ఆస్తి వ్యవహారాలు చూసుకుంటూ, తన మగ్గురు సంతానాన్ని పెంచి పెద్ద చేసింది. కొడుకు లతోపాటు, కూతురుకు కూడా ఆ గ్రామం లోనే మంచి సంబంధం చూసి పెళ్ళాల్సు చేసింది.

ఆమె పెద్దకొడుకుగ్రు ఇద్దరు కొడుకులు, రండో కొడుకుగ్రు ఒక కూతురు, ఒక కొడుకు; కూతురుకు, ఒక కూతురు పుట్టారు. అనలుకన్న వడ్డి ముద్దు అన్నట్టు సోమిదమ్మ ఇప్పాడు తన సాంత సంతానం కన్న మనమలూ, మనమరణ్ణా అంటేనే అమితమైన ప్రేమ కనబరు నున్నది.

పిల్లలు ఎదిగివస్తున్నకొద్ది. వాళ్ళ చదువుల గురించి బెంగపడుతున్న కొడుకులను చూసి సోమిదమ్మ, “ఇక్కడి ఆస్తి వ్యవహారాలు మీరు చూసుకోండి. నేను పిల్లలను పట్టుం తీసుకుపోయి, ఏడైనా మంచి పారశాలలో చేర్చిస్తాను. అందరం ఏదో ఒక అడ్డె ఇంట్లో పుంటాం. నేను వాళ్ళను జాగ్రత్తగా చూసుకుంటాను. సెలవులకు ఇంటికి వచ్చి పోతూ పుంటాం,” అని చెప్పింది.

అందుకు కొడుకులు, ఎంతో సంతోషంచి, “అమ్మా, మమ్మల్ని పెంచి పెద్ద చేసినట్టే, వీళ్ళనుకూడా, నీ బ్లద్దికలో పుంచుకుని చదువు నంధ్యలు అచ్చేరాచూడు,” అని ఏకకంఠంగా ఆమెను కోరారు.

సోమిదమ్మ, కొడుకుల పిల్లల్ని తీసుకుని పట్టుం చేరి, అక్కడ వాళ్ళను ఒక

మంచి పాతకాలలో చేర్చి. అడ్డె ఇంటీ వుండునాగింది. కొద్ది రోజుల తర్వాత కూతురు, అల్లుహూ కూడా తమ కూతురును సోమిదమ్మ దగ్గిరకు తీసుకు వచ్చారు.

సోమిదమ్మ కూతురు తల్లితే, "అమ్మా, అన్నయ్యల పిల్లలతేపాటు, నా కూతురును కూడా కనిపెట్టి వుంటూ ఇంత చదువు చెప్పించు," అన్నది.

ఇందుకు సోమిదమ్మ సంతోషంగా సరే నన్నది.

కాని, ఆనాటినుంచీ సోమిదమ్మ మనమలలో విపరీతమైన మార్పు వచ్చింది. వాళ్ళు తమ నాయనమ్మకు పక్షపాత బుద్ధి వున్నదని అనుకోసాగారు.

అందుకు కారణం ఏమంటే, సోమిదమ్మ అందరికి ఒకే పంక్తిలో భోజనం పెట్టినా, కూతురు తరఫు మనమరాలికి మాత్రం పెరుగు, నెయ్య మారు అదిగితే, మారు మాట్లాడకుండా వేసేది. ఇది కొడుకుల పిల్లలకు బాధగా వున్నా, నాయనమ్మ అంటే వున్న భయంకొద్ది నేరు మెదపలేక పోయేవారు. అయితే, సోమిదమ్మ పెద్ద కొడుకు కొడుకు వివేకుడు మాత్రం, ఇదేమీ పట్టించుకునేవాడు కాదు.

ఇలా వుండగా, అందరూ సెలచులకు పట్టుంసుంచి విష్ణుశ్వరం వచ్చారు. ఇంటికి వచ్చిరాగానే, సోమిదమ్మ మన వళ్ళా, మనవరాలు—బక వివేకుడు తప్ప. అందరూ నాయనమ్మ పక్షపాత



బుద్ధి గలదంటూ తల్లులకు చెప్పారు. ఇది విన్న కోడళ్ళకు, అత్తగారి మీద పట్టరాసంత కోపం వచ్చింది.

వాళ్ళు ఈ విషయమై సోమిదమ్మను నిలదీయాలనుకుని, అందరికన్న పెద్ద వాడైన వివేకుణ్ణి ఏలిచి, జరిగినదంతా చెప్పమన్నారు. అంతలో వాడి తల్లిపట్టరాని కోపంతే, “ఎం, కూతురు కూతురుకు పెట్టడానికి వచ్చిన చేతులు, మీకు పెట్టడానికి రావా?” అన్నది.

అందుకు వివేకుడు, “అమ్మా! నాకు మాత్రం నా యసమ్మ లో ఎటువంటి పశ్చిపాతబుద్ధి కనిపించలేదు. ఆవిడ పెరుగు పోసినా, నెఱ్యా వేసినా, అత్తయ్య కూతురుకు రహస్యంగా వెయ్యడం లేదు!” అన్నాడు.

“అదేరా, నెననేది! అదేదే మీకు వెయ్యి వచ్చు గదా?” అన్నది వివేకుడి తల్లి.

తల్లి మాటలకు శాదన్నట్టు వివేకుడు తలాదిస్తూ, “ఎంతయినా మేంనాయనమ్మ

సాంత పిల్లలం. అత్తయ్య కూతురు ఆలాకాదు. పేరుకు మనమరాలయినా ఓరుగింటి పిల్ల. అందుపల్ల, అదంటే కాస్త అభిమానం, పశ్చిపాతం చూపిస్తే, మనకొచ్చిన సష్టుం ఏమిటి?” అన్నాడు.

ఇందుకు సోమిదమ్మ కోడళ్ళు ఏదో జవాబు చెప్పబోయేంతలో, పక్కగదిలో వుండి అంతా విన్న సోమిదమ్మ అక్కడికి వచ్చి, కోడళ్ళతే, “చిన్నవాడైనా వివేకుడు, మీరనుకునే నా పశ్చిపాత బుద్ధిగురించి బాగా వివరించాడు. అయినా, ఎందుకొచ్చిన గొడవ. మనం పాలూ, నెఱ్యా కొనలేనంత పేదవాళ్ళం శాదు. ఇకనుంచి మనవల్లా, మనవరాళ్ళా నన్ను గురించి అపోహ పడకుండా చూస్తాను, సరేనా!” అన్నది.

ఆ జవాబుతో సోమిదమ్మ కోడళ్ళకు, అత్తగారి మీద కోపం పోవడమేగాక, అతి చిన్న విషయానికి ఇంతరాధాంతం చేసినందుకు విచారం కూడా కలిగింది.



## ప్రకృతి వింతలు :

### 'యుద్ధవ్యక్త'

ఇంగీమరో పోర్చుగీన్ . మేన్-ఆఫ్-వార్' అంటే పోర్చుగీసు యుద్ధవ్యక్తి అని అర్థం. అయితే ఆడోక జలచరం పేరు మాత్రమే; వదవలాంటి ఉపరి లాగంతో 30 సెం.మీ. పొద్దు, 15 సెం.మీ. వెదల్చు గల ఈ వింత జలచరాన్ని, నావికులు 18వ శతాబ్దిలో కనుగొన్నారు. చూడచావికి పోర్చుగీసు యుద్ధవ్యక్తలా కనిపించడంతో దానికా పేదు పెట్టారు. అదుగున 'పోర్చు' అనే జంతువు పొడుగునీ, పొళ్లిని మీసాల్లా వేలాడుతూ వుంటాయి. పొదువాలీచి ఆహారాన్ని వచ్చుకుంటాయి. పొళ్లిని వాలీని తిని కీర్తింపజేస్తాయి. పై లాగం గాలి నిందిన రిక్రిలా వుండడంవల్ల ఈ జంతు సీక్కుపై కేటూ వెళతాయి.

### కాఫీకథ!

ఎంధొపియాల్ని 'కప్పా' ప్రాంతంలో ఒక మేకంకావరి ఒకనాడు కన మందరోని కొన్ని మేకలు ఒక మేకక్క వచ్చు తిన్న కొంతసేవదేకల్లా గంతులు వేయడం గమనించారు. ఆ వళ్ల ప్రశ్నేశ్యక ఏమిదా అని, అకరుకూడా కొన్ని వచ్చు కోని తిన్నారు. కొంతసేవదేక కొ త ఉచ్చాహం కలిగినట్టనించింది. వెంటనే అకరు కొన్ని వచ్చు కోస్తుని, వెళ్లి కన గురువుగారికి ఇగ్గారు. అయిన వాలీకి పాసీయం తయారు చేశారు. ఆ పాసీయం శాఖె దాలానేను నిద్రపోతుండ వుండ వచ్చని కనుగొన్నారు. ఆ వచ్చు 'కప్పా'లో లభించినందువల ఆ పాసీయావికి 'కాఫీ' అని పేరు పెట్టారు.



### 'బీవర్' హాచ్చరిక!

వెద్ద ఉదరలగా వుండే ఒకరకం ఉభయచర జంతువు బీవర్. ఇది నెఱయేళ్లను అనుకుని తున్న పొదువాలీ చెట్లను కన వడు నైన వళ్లకో కొరికి పడకోని, వాలీకి చిన్న ఆనకట్టు ఏచ్చురుదుకొని వివిస్తాయి. చెట్లను వడగిళ్లినప్పుడు, చెట్ల కింద మరే జంతువు పడిపోతుండ హాచ్చరిప్పు, బీవర్ కన లిమెన కోకోలో సీక్కుపై కొట్టి వెద్ద శాఙ్లం పుట్టిసుంది. ఆ శాఙ్లం విని మిగతా బీవర్ దా నుర్షిత ప్రాంతాలకు పారిపోయి, ప్రాణాలు కాపాడుకుంటాయి.

దూరతీరాలలో ఉన్న మీ బంధువులకు  
మీరు ఇవ్వదగిన ప్రియాతి ప్రియమైన కానుక

## చంద్రమామ



వారికి కావంసిన భాషలో చంద్రమామను అందజేయండి :

అస్సమీ, బెంగాలీ, జంగ్లీష్, గుజరాతీ, హందీ, కన్నడం, మలయాళం,  
మరారీ, ఒరియా, సంస్కృతం, తమిళం, తెలుగు.

దూరదేశంలో ఉన్న స్వచ్ఛకీ వారికి మాతృదేశంలో ఉన్న మధురానుభూతిని కలిగించండి :  
సంవత్సర చందా :

ఆస్ట్రోల్యూడ్, ఆసాన్, మలేషియా & శ్రీలంక

---

సీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 105.00 ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 252.00

ప్రాచీన్, సింగపూర్, ఇండ్సియు, అమెరికా,  
వియచమర్క్సిస్ & ఇండియా

---

సీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 111.00 ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా : 252.00

మీ చందాంపు ‘చంద్రమామ వల్లి తేపన్న’ పేట మీకుగా దిహండ్ ఫ్రెంచ్ ద్వారా గాని,  
మనిషుల్కర్ ద్వారా గాని కింది చిట్టామాకు వంపంది :

నర్క్స్ రేవన్ పేటల్, చంద్రమామ వల్లి తేపన్న, చంద్రమామ లింగ్స్, విషణు, మద్రాస్ - 600026

**పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 100/-**  
 ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1992 అక్టోబరు నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.



M. Natarajan

★ పై ఛాటోలకు పరిమైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ అగస్టు నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అంత్యతమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 100/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రానీ, ఈ అడ్జనుకు పంపాలి:- చందమామ పోటో వ్యాఖ్యం పోటీ, మద్రాస-26

M. C. Morabadi

జూన్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో : ఎగ్గహంచే నెఱ్తుం!

రెండవ పోటో : అగ్గహాసై కష్టం!

వంటివాడు : అముమామ వేల, S/O. వశ్వారాయుష, బిలా వరంగల్,  
 వరంగల్ - 506 008, (ఆం. వ్ర.)

బహుమతి మొత్తం రు. 100/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమా ము

ఇండియాలో సంవత్సర చందా : రూ. 48-00

చందా పంపవలనిన చిరునామా :

**డాట్స్ ఏజెస్ట్స్, చందమామ దిల్లింగ్స్, పదపళని, మద్రాస-600 026**

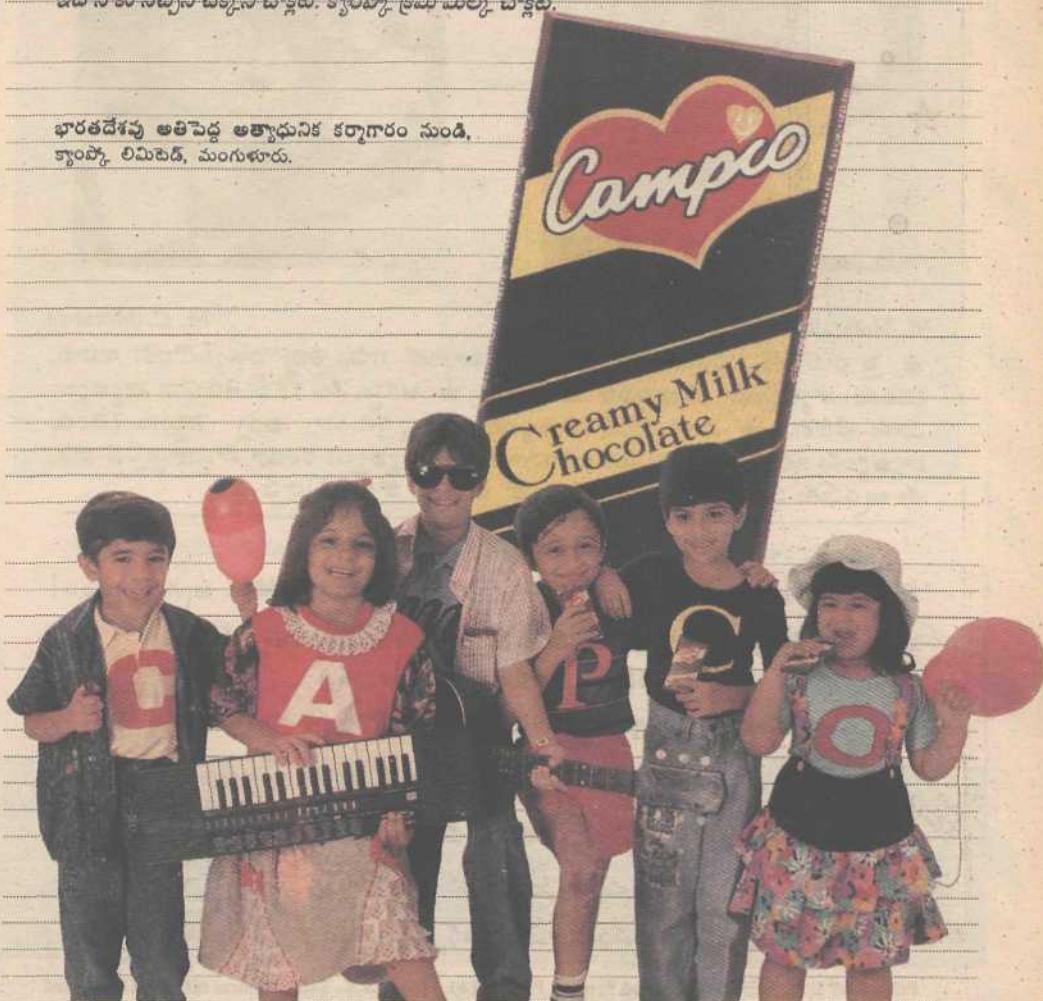
Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and  
 Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-  
 ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

# పొడుదాం తీయగా క్షోమ్మే పొట!

పాలు మిగచ నిండినది. కమ్మని కలలా రుచికరమైనది.

జది నాను నచ్చిన చక్కని చక్కాల్స్. క్యాంప్స్ లీమ్ మాల్ట్ చక్కాల్స్.

భారతదేశపు అపిపెట్ అక్షామలిక కర్కూరం సుండ,  
క్యాంప్స్ లిమిటెడ్, మంగళపురం.

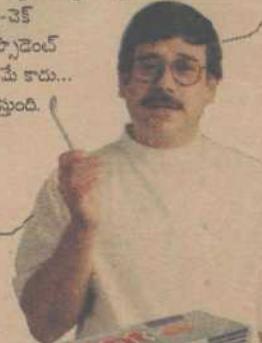


R K SWAMY/BBDO CL 10117 TL

ఇంట్లో  
డాక్టర్తో!



మీ పుట్టికి తెచుపి. క్రీములో సారా బాల్టిష్టిక్ లీర్ ?  
కొత్త పెప్సోడింట్ నెమ్మిని పెట్టి వెంచుండి. ఇంటలో  
వ్యాపారుకొనున ఎర్రు లోక  
పొట్టుగా ఉంది. పెప్సోడింట్  
క్రీములో చేరాడటమే కాదు...  
రాపి మంచి రఢకానిస్తుంది.  
దంతో నీ వ్యాపి  
గ్లోగ్ లోగ్ గ్లోగ్  
వుంటాయి.



**పెప్సోడింట్** సమ్మర్జనించంగా క్రీముల్చై దూరంచేన బూత్తవేస్తు

CHANDAMAMA (Telugu)

August 1992

Regd. No. M. 4854



పొలు కెబ్బరల  
ఆప్పుర్కు సమేళనం  
పిల్లల వానసులదీచే  
వింతెన అనుభవం



**nutrine  
COOKIES**



కెన్డనక, న్యూఐన్ క్రెస్కెల్ తో  
ఆనంద కోహ్యాలో !



India's largest  
selling sweets